

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

Οκτώβριος 2016

Πίνακας περιεχομένων

ΡΩΣΙΑ - ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	4
A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2015	6
B. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ	9
Γ. ΞΕΝΑΡΞΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ	11
1. Απευθείας πωλήσεις	11
2. Συνεργασία με αντιπρόσωπο – διανομέα	11
3. Ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας ή Υποκαταστήματος	12
4. Ίδρυση θυγατρικής εταιρείας	13
4.1. Ανώνυμη εταιρεία –Joint Stock Company (JSC)	13
4.2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ)	14
4.3. Οικονομική εταιρική σχέση (economic partnership)	15
Δ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ	17
1. Ειδικές Οικονομικές Ζώνες	18
2. Παροχή κρατικών εγγυήσεων για επενδυτικά σχέδια	19
3. Ξένες Επενδύσεις σε Στρατηγικούς Τομείς	21
Ε. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	23
1. Φορολογία επί των εταιρικών κερδών και μερισμάτων	23
2. Φόρος ακίνητης περιουσίας	25
3. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	25
4. Άλλοι φόροι	26
4.1. Φόρος γης	26
4.2. Φόρος μεταφορών	27
4.3. Φόρος νερού	27
4.4. Κρατικό τέλος	27
5. Ειδικά φορολογικά καθεστώτα	27
5.1. Ενοποιημένος φόρος επί του τεκμαρτού εισοδήματος	28
5.2. Απλοποιημένο φορολογικό σύστημα	28
5.3. Ενιαίος αγροτικός φόρος	29
6. Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης	29

7.	Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων	30
ΣΤ. ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΥΠΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ		31
1.	Συμμετοχή Ρωσίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση	31
2.	Επιβαρύνσεις κατά την εισαγωγή προϊόντων	32
2.1.	Τελωνειακοί Δασμοί	32
2.2.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	32
2.3.	Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) (ΑΚЦИЗ)	32
2.4.	Τέλη εκτελωνισμού	33
3.	Τελωνειακή αξία εμπορευμάτων	34
4.	Απαιτήσεις εισαγωγής	34
4.1.	Υγειονομικά και επιδημιολογικά μέτρα	34
4.2.	Τεχνικοί Κανονισμοί (επιβεβαίωση της συμμόρφωσης)	35
4.3.	Φυτοϋγειονομικός και κτηνιατρικός έλεγχος	36
4.4.	Άδεια εισαγωγής/εξαγωγής	37
5.	Διαδικασία εκτελωνισμού	38
6.	Ειδικά τελωνειακά καθεστώτα	39
6.1.	Τελωνειακό καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή	39
6.2.	Προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων	39
6.3.	Καθεστώς ελεύθερης τελωνειακής ζώνης	41
6.4.	Αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης (bonded warehouse)	41
Ζ. ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ		43
1.	Το πρόβλημα της αποπληρωμής των προϊόντων	43
2.	Τοποθέτηση ικανών στελεχών από την Ελλάδα	43
3.	Προσεκτική διερεύνηση της αγοράς και των καναλιών διανομής	43
4.	Προσωπικές σχέσεις, γνώση της εγχώριας νοοτροπίας	44
5.	Διαπραγματεύσεις-Επιχειρηματικές συναντήσεις (πρακτικές)	44
6.	Πρακτικές πληροφορίες	45
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1		47
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2		51

Ρωσία - Βασικοί Οικονομικοί Δείκτες

Έκταση	17.075.400 τ.χλμ.	
Πληθυσμός	146,5 εκ.	
Ενεργός πληθυσμός	68,5 εκ.	
	2015	2014
Α.Ε.Π. (ονομαστική αξία)	80,8 τρισ. ρούβλια ≈ 1,3 τρισ. \$ ΗΠΑ	77,9 τρισ. ρούβλια ≈ 2 τρισ. \$ ΗΠΑ
Α.Ε.Π. (κατά κεφαλή)	551.919 ρούβλια	533.539 ρούβλια
Μεταβολή Α.Ε.Π.	-3,7%	0,6%
Πληθωρισμός	12,9%	11,4%
Συναλλαγματική Ισοτιμία	1€ = 67,4 ρούβλια	1€ = 50,5 ρούβλια
	1\$ ΗΠΑ = 60,6 ρούβλια	1\$ ΗΠΑ = 38 ρούβλια
Ανεργία	5,6%	5,5%
Μέσος ονομαστικός μισθός	33.981 ρούβλια	32.495 ρούβλια
Μέση ονομαστική σύνταξη	11.986 ρούβλια	10.786 ρούβλια
Εξωτερικό Χρέος	515,8 δισ. \$ ΗΠΑ	599 δισ. \$ ΗΠΑ
Χρέος ευρύτερου δημοσίου τομέα	41,6 δισ. \$ ΗΠΑ	52,2 δισ. \$ ΗΠΑ
Εξωτερικό Χρέος Κεντρικής Κυβέρνησης	30,5 δισ. \$ ΗΠΑ	41,6 δισ. \$ ΗΠΑ
Χρέος Ιδιωτικού Τομέα	474,3 δισ. \$ ΗΠΑ	547,7 δισ. \$ ΗΠΑ
Αποθεματικό Ταμείο	49,95 δισ. \$ ΗΠΑ	87,9 δισ. \$ ΗΠΑ
Ταμείο Εθνικού Πλούτου	71,7 δισ. \$ ΗΠΑ	78 δισ. \$ ΗΠΑ
Διεθνή συναλλαγματικά αποθέματα	368,4 δισ. \$ ΗΠΑ	385,4 δισ. \$ ΗΠΑ
Μέσο βασικό επιτόκιο αναχρηματοδότησης των τραπεζών	11%	
ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ		
	2015	2014
Έσοδα	26,9 τρισ. ρούβλια (33,3% ΑΕΠ)	26,8 τρισ. ρούβλια (34,3% ΑΕΠ)
Δαπάνες	29,7 τρισ. ρούβλια (36,8% ΑΕΠ)	27,6 τρισ. ρούβλια (38,7% ΑΕΠ)
Έλλειμμα	2,8 τρισ. ρούβλια (3,5% ΑΕΠ)	845 εκ. ρούβλια (1,2% ΑΕΠ)
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ		
	2015	2014
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	69,6 δισ. \$ ΗΠΑ	58,3 δισ. \$ ΗΠΑ
Ισοζύγιο εμπορίου αγαθών	148,5 δισ. \$ ΗΠΑ	189,7 δισ. \$ ΗΠΑ
Εξαγωγές αγαθών	341,5 δισ. \$ ΗΠΑ	497,8 δισ. \$ ΗΠΑ
Αργό πετρέλαιο	89,6 δισ. \$ ΗΠΑ	153,9 δισ. \$ ΗΠΑ
Προϊόντα πετρελαίου	67,4 δισ. \$ ΗΠΑ	115,9 δισ. \$ ΗΠΑ
Φυσικό αέριο	41,8 δισ. \$ ΗΠΑ	55,2 δισ. \$ ΗΠΑ
Εισαγωγές αγαθών	192,9 δισ. \$ ΗΠΑ	308,0 δισ. \$ ΗΠΑ
Ισοζύγιο εμπορίου αγαθών πλην ενεργειακών προϊόντων	-50,2 δισ. \$ ΗΠΑ	-135,2 δισ. \$ ΗΠΑ
Όγκος Εξωτερικού Εμπορίου	534,4 δισ. \$ ΗΠΑ	805,8 δισ. \$ ΗΠΑ
Κυριότεροι Εμπορικοί Εταίροι (όγκος διμερούς εμπορίου): Κίνα 12,1%, Γερμανία 8,7%, Ολλανδία με 8,4%, η Ιταλία 5,8%, Λευκορωσία 4,5%, Τουρκία 4,4%, Ιαπωνία 4,1%, ΗΠΑ 4%.		
Κυριότερα εξαγωγικά προϊόντα: Καύσιμα και ενεργειακά προϊόντα (πετρέλαιο και φυσικό αέριο), μέταλλα και τεχνουργήματά τους, χημικά προϊόντα και καουτσούκ, μηχανήματα, εξοπλισμός και οχήματα.		
Κυριότερα εισαγωγικά προϊόντα: Προϊόντα μέσης έως υψηλής μεταποίησης, (μηχανές/συσσκευές		

αυτοκίνητα και άλλες συσκευές), χημικά προϊόντα (φαρμακευτικά προϊόντα), τρόφιμα και γεωργικές πρώτες ύλες.

Ισοζύγιο εμπορίου υπηρεσιών	-36,6 δισ. \$ ΗΠΑ	-55,3 δισ. \$ ΗΠΑ
Εξαγωγές υπηρεσιών	51,8 δισ. \$ ΗΠΑ	65,7 δισ. \$ ΗΠΑ
Εισαγωγές υπηρεσιών	88,4 δισ. \$ ΗΠΑ	121 δισ. \$ ΗΠΑ
Συνολική δαπάνη για τουριστικές υπηρεσίες	35 δισ. \$ ΗΠΑ	50,3 δισ. \$ ΗΠΑ

Κυριότερες χώρες- προορισμοί ρώσων τουριστών: Αμπχαζία* 11,1%, Τουρκία 10,1%, Καζακστάν 9,1%, Φινλανδία 8,9%, Αίγυπτος 6,5%, Ουκρανία 4,8%,Εσθονία 4,3%, Πολωνία 3,8%, Κίνα 3,7%.....Ελλάδα 1,8%

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

	2015	2014
Εισροές ξένων επενδύσεων στη Ρωσία	4,8 δισ. \$ ΗΠΑ	22 δισ. \$ ΗΠΑ
Εκροές ξένων επενδύσεων από τη Ρωσία	21,6 δισ. \$ ΗΠΑ	57,1 δισ. \$ ΗΠΑ

Συσσωρευμένες ξένες άμεσες επενδύσεις στην Ρωσία: 342,9 δισ. \$ ΗΠΑ

Συσσωρευμένες ρωσικές ξένες άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό: 336,3 δισ. \$ ΗΠΑ

Σημαντικότερες χώρες προέλευσης επενδύσεων στην Ρωσία: Κύπρος 27,6%, Λουξεμβούργο 12%, Ολλανδία 11,8%, Ιρλανδία 9,3%, Μπαχάμες 6,3%, Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι 4,5%, Βερμούδες 4,1%, Γερμανία 4%

Σημαντικότερες χώρες προορισμού ρωσικών επενδύσεων: Κύπρος 27,4%, Ολλανδία 13%, Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι 12%, Αυστρία 6,5%, Ελβετία 5%, Λουξεμβούργο 4,5%, Γερμανία 3,3%.

ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΩΣΙΑΣ

	2015	2014
Όγκος διμερούς εμπορίου αγαθών	3,65 δισ. ευρώ	5,19 δισ. ευρώ
Εξαγωγές αγαθών	213,4 εκ. ευρώ	356,8 εκ. ευρώ
Εισαγωγές αγαθών	3,44 δισ. ευρώ	4,83 δισ. ευρώ
Εμπορικό Ισοζύγιο	-3,2 δισ. ευρώ	-4,5 δισ. ευρώ
Κυριότερα εξαγωγικά προϊόντα της Ελλάδας	Γουνοδέρματα, Λάδια και παρασκευάσματα, από πετρέλαιο ή από ασφαλούχα ορυκτά, Ακατέργαστα καπνά, Φύλλα και ταινίες, από αργίλιο, Επιβατικά πλοία, κρουαζιερόπλοια	
Κυριότερα εισαγωγικά προϊόντα της Ελλάδας	Πρώτες ύλες (Φυσικό αέριο, πετρέλαιο, κλπ)	
Επισκέψεις Ρώσων τουριστών στην Ελλάδα	512.789	1.250.174

A. Εισαγωγή – Εξελίξεις στη ρωσική οικονομία το 2015

Μετά από δύο συναπτά έτη ισχνής οικονομικής ανάπτυξης, η οικονομία της Ρωσίας κατά το 2015 εισήλθε σε ύφεση. Κύριοι παράγοντες πίσω από τη δυσμενή αυτή εικόνα είναι η συνεχιζόμενη πτώση των τιμών του πετρελαίου, καθώς και οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν εις βάρος της Ρωσίας από την Ε.Ε. και τις ΗΠΑ, λόγω της στάσης της στην κρίση της Ουκρανίας.

Σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2015 η ρωσική οικονομία συρρικνώθηκε κατά 3,7%. Το ΑΕΠ σε τρέχουσες τιμές ανήλθε σε 80,8 τρισ. ρούβλια (το 2014 το ΑΕΠ είχε διαμορφωθεί σε 77,9 τρισ. ρούβλια).

Εξετάζοντας τις επιδόσεις των επιμέρους τομέων της οικονομίας, διαπιστώνεται ότι μείωση σημειώθηκε στην πλειοψηφία αυτών. Συγκεκριμένα, η βιομηχανική παραγωγή της χώρας μειώθηκε κατά 3,4%, η μεταποίηση κατά 5,1%, οι κατασκευές κατά 7,4% και το λιανικό εμπόριο κατά 10%. Αντίθετα, αύξηση σημείωσε η αγροτική παραγωγή κατά 3,1%, ο εξορυκτικός τομέας κατά 1,1%. Σημαντικές μειώσεις καταγράφονται στις επενδύσεις παγίου κεφαλαίου της τάξης του 8,4%.

Ο πληθωρισμός συνέχισε την ανοδική του πορεία, η οποία είχε ξεκινήσει από το 2014, λόγω των σημαντικών πιέσεων που ασκήθηκαν στην ισοτιμία του ρωσικού νομίσματος, και διαμορφώθηκε στο 12,9%, ενώ η ανεργία αυξήθηκε οριακά και ανήλθε σε 5,6 %.

Όσον αφορά στον μέσο μηνιαίο μισθό, σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2015 ο ονομαστικός μισθός διαμορφώθηκε σε 33.981 ρούβλια, καταγράφοντας αύξηση κατά 4,6% σε σχέση με το 2014 (32.495 ρούβλια). Ο πραγματικός μισθός ωστόσο μειώθηκε δραματικά κατά 9%, και το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα συρρικνώθηκε κατά 4%.

Βασικό παράγοντα της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης στην οποία έχει περιέλθει η ρωσική οικονομία αποτελεί η συνεχιζόμενη πτώση της τιμής του πετρελαίου. Συγκεκριμένα, η μέση ετήσια τιμή ανά βαρέλι Ural ανήλθε το 2015 σε 51,23\$ έναντι 97,6 \$/βαρέλι το 2014, που αντιστοιχεί σε μείωση της τάξης του 47,5%. Αντίστοιχα, η μέση τιμή του φυσικού αερίου στα γερμανικά σύνορα, σύμφωνα με στοιχεία του ΔΝΤ, ανήλθε σε 5,8 \$/MMBTU το 2015, μειωμένη κατά 45% σε σχέση με το 2014 (10,5 \$/MMBTU).

Η μείωση αυτή της τιμής του πετρελαίου άσκησε σημαντικές πιέσεις στο ρωσικό νόμισμα. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, η μέση ετήσια συναλλαγματική ισοτιμία του ρουβλίου με το αμερικανικό δολάριο το 2015 ανήλθε στα 60,6 ρούβλια/\$ΗΠΑ (2014: 38 ρούβλια/\$ΗΠΑ) και με το ευρώ στα 67,4 ρούβλια/ευρώ (2014: 50,5 ρούβλια/ευρώ), έχοντας χάσει το 37,4% και το 25,2% της αξίας του αντίστοιχα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014. Η διολίσθηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ρουβλίου, εκτός από την πτώση της τιμής του πετρελαίου, οφείλεται επίσης στη στασιμότητα της ρωσικής οικονομίας και στις συνέπειες των δυτικών κυρώσεων κατά της Ρωσίας. Ταυτόχρονα, η εγκατάλειψη της πρακτικής των απεριόριστων παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος για τη στήριξη του νομίσματος από την Κεντρική Τράπεζα και η εφαρμογή εντός του 2015 της ελεύθερης διαπραγμάτευσης του ρουβλίου, συνέβαλε στην περαιτέρω υποτίμηση του ρωσικού νομίσματος.

Μία αναμφισβήτητα θετική εξέλιξη που σημειώθηκε κατά το 2015 ήταν η επαναφορά του λογαριασμού κεφαλαίου του ισοζυγίου πληρωμών της Ρωσίας σε τροχιά σταθεροποίησης, καθώς κατά το τρίτο τρίμηνο του έτους (Ιούλιος-Σεπτέμβριος) καταγράφηκε καθαρή εισροή κεφαλαίων, ύψους 3,4 δισ. δολαρίων ΗΠΑ. Η εισροή αυτή διέκοψε μία περίοδο συνεχούς φυγής κεφαλαίων, καθώς αποτέλεσε την πρώτη τριμηνιαία καθαρή εισροή σε διάστημα πέντε ετών (η

τελευταία εισροή κεφαλαίου στη Ρωσία, ύψους 4,1 δισ. δολαρίων ΗΠΑ, είχε καταγραφεί κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2010). Έτσι, συνολικά για το 2015 καταγράφηκαν εκροές κεφαλαίων ύψους 56,9 δισ. δολαρίων ΗΠΑ, μειωμένες κατά 63% σε σχέση με το 2014, οπότε την χώρα είχαν εγκαταλείψει κεφάλαια ύψους 153 δισ. δολαρίων ΗΠΑ.

Όσον αφορά στα διεθνή αποθέματα της χώρας, η Ρωσία την 31.12.2015 διέθετε διεθνή συναλλαγματικά αποθέματα ύψους 368,4 δισ. δολαρίων ΗΠΑ, μειωμένα κατά 17 δισ. δολ. ΗΠΑ (31.12.2014: 385,4 δισ. \$ΗΠΑ). Επιπλέον, σύμφωνα με στοιχεία του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικών, τα συνολικά αποθέματα του Αποθεματικού Ταμείου (Reserve Fund) ανέρχονταν την 1.1.2016 σε περίπου 49,95 δισ. δολάρια ΗΠΑ ή 3,6 τρισ. ρούβλια, σαφώς μειωμένα από την ίδια περίοδο το περασμένο έτος, οπότε ανέρχονταν σε 87,9 δισ. δολ. ΗΠΑ (4,9 τρισ. ρούβλια), ενώ τα αποθέματα του Εθνικού Ταμείου Πλούτου (National Wealth Fund) την 1.1.2016 ανέρχονταν σε 71,72 δισ. δολάρια ΗΠΑ ή 5,2 τρισ. ρούβλια, ελαφρώς μειωμένα σε σχέση με την 1.1.2015 που ήταν στα 78 δισ. δολ. ΗΠΑ (4,4 τρισ. ρούβλια).

Το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού, σύμφωνα με στοιχεία του ρωσικού Υπουργείου Οικονομικών, ανήλθε σε 1,96 τρισ. ρούβλια (περίπου 25 δισ. δολάρια ΗΠΑ), δηλαδή 2,4% του Α.Ε.Π., έναντι 334,7 δισ. ρούβλια το 2014 (0,5% ΑΕΠ). Τα έσοδα του προϋπολογισμού υπολογίζονται σε 13,6 τρισ. ρούβλια, αυξημένα κατά 3% σε σχέση με το σχέδιο του προϋπολογισμού, και οι δαπάνες σε 15,6 τρισ. ρούβλια, 1,2% μεγαλύτερα από το εγκεκριμένο ποσό.

Όσον αφορά στο εξωτερικό χρέος (δημόσιο και ιδιωτικό), σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, το 2015 ανήλθε σε 515,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 14% (2014: 599,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ). Το χρέος της γενικής κυβέρνησης μειώθηκε κατά 31%, από 41,6 δισ. δολάρια (Δεκέμβριος 2014) σε 30,5 δισ. δολάρια (Δεκέμβριος 2015).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας, το 2015 το εξωτερικό εμπόριο της Ρωσίας ανήλθε σε 534,4 δισ. δολάρια ΗΠΑ, καταγράφοντας μείωση της τάξης του 34% σε σχέση με το 2014 (805,8 δισ. δολ. ΗΠΑ). Οι εξαγωγές αγαθών μειώθηκαν κατά 32% σε σχέση με το 2014 και ανήλθαν σε 341,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ, και οι εισαγωγές κατέγραψαν μείωση 37% και ανήλθαν σε 192,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Το εμπορικό ισοζύγιο, αν και μειώθηκε κατά 41,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ, παρέμεινε πλεονασματικό και ανήλθε σε 148,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ.

Στον τομέα των υπηρεσιών, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Κεντρικής Τράπεζας, το εμπορικό ισοζύγιο της Ρωσίας βελτιώθηκε σημαντικά αλλά παρέμεινε ελλειμματικό κατά 36,6 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Οι εξαγωγές υπηρεσιών της Ρωσίας ανήλθαν σε 51,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 21%, οι εισαγωγές υπηρεσιών μειώθηκαν επίσης κατά 27% και ανήλθαν σε 88,4 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Συνολικά, το εμπόριο υπηρεσιών της Ρωσικής Ομοσπονδίας για το 2015 ανήλθε σε 140,2,5 δισ. δολάρια ΗΠΑ, καταγράφοντας μείωση κατά 25% σε σχέση με το 2014.

Συνολικά, το 2015 ο κίνδυνος που υπερίσχυσε ήταν αυτός της επιβράδυνσης της οικονομίας. Η αρνητική δυναμική και υψηλή μεταβλητότητα των διεθνών οικονομικών συνθηκών, η αύξηση της αβεβαιότητας και η επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος, σε συνδυασμό με τις αυστηρότερες νομισματικές συνθήκες, οδήγησαν σε μείωση τόσο της κατανάλωσης όσο και των επενδύσεων. Οι εξελίξεις του Δεκεμβρίου του 2014 αποδείχθηκαν πολύ πιο αρνητικές από ό, τι είχε αρχικά εκτιμηθεί από την Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας. Η σχεδόν διπλάσια πτώση των τιμών του πετρελαίου κάτω από 50 \$/βαρέλι, καθώς και η ανάγκη για την αποπληρωμή σημαντικών ποσών εξωτερικού χρέους εν μέσω οικονομικών κυρώσεων, οδήγησε σε υποτίμηση του ρουβλίου, σε αυξημένη μεταβλητότητά του και σε αύξηση του πληθωρισμού σε διψήφια επίπεδα.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει τις ακραίες αυτές εξελίξεις και τους πληθωριστικούς κινδύνους, η Τράπεζα της Ρωσίας αύξησε το βασικό της επιτόκιο στο 17% το Δεκέμβριο του 2014 και έλαβε μέτρα για τη διατήρηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Αυτό επέτρεψε τη σταθεροποίηση των προσδοκιών, τη μείωση των πληθωριστικών κινδύνων και την ομαλοποίηση της κατάστασης στον τραπεζικό τομέα και τη χρηματοπιστωτική αγορά. Ως εκ τούτου, από τον Ιανουάριο του 2015, η Τράπεζα της Ρωσίας προέβη σε συνεχείς μειώσεις του βασικού επιτοκίου και το βασικό επιτόκιο διαμορφώθηκε στο 11% από τον Αύγουστο τ.έ., και διατηρήθηκε σε αυτό το επίπεδο έως το τέλος του έτους.

Συμπερασματικά, η επιδείνωση των εξωτερικών συνθηκών που προκύπτει από την πτώση των τιμών του πετρελαίου και των περιορισμών στην πρόσβαση των ρωσικών εταιρειών στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, επηρέασε αρνητικά τις παραγωγικές δυνατότητες της ρωσικής οικονομίας. Επί του παρόντος, η αβεβαιότητα σχετικά με τις περαιτέρω εξελίξεις στη ρωσική οικονομία και τις χρηματοπιστωτικές αγορές για τα επόμενα χρόνια εξακολουθεί να υφίσταται. Πηγή αυτής της αβεβαιότητας είναι κυρίως εξωτερικοί παράγοντες που σχετίζονται με τις μεταβολές στη διάρθρωση της αγοράς πετρελαίου και τις αβέβαιες προοπτικές για την οικονομική ανάπτυξη στην Κίνα. Επιπλέον, οι οικονομικές εξελίξεις στη Ρωσία θα εξαρτηθούν από την ικανότητα της εθνικής οικονομίας να προσαρμοστεί σε πιθανές εξωτερικές κρίσεις (shocks).

Σύμφωνα με προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, η ρωσική οικονομία αναμένεται να σταθεροποιηθεί εντός του 2016 και να ανακάμψει το 2017 με χαμηλό θετικό ρυθμό ανάπτυξης (μικρότερο του 1%) για να επιστρέψει στο επίπεδο του 1,5-2% κατά το 2018 και 2019.

Το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης, από την άλλη πλευρά, αναμένει ότι η αύξηση του ΑΕΠ θα κυμανθεί στο επίπεδο του 1,9-2,2% ετησίως κατά τα επόμενα τρία έτη, ενώ για 2016 η πρόβλεψη κάνει λόγο για μηδενική ανάπτυξη.

B. Ευκαιρίες στην αγορά της Ρωσίας

Το μεγάλο μέγεθος της χώρας και της αγοράς καθιστά ιδιαίτερα ελκυστική την ανάπτυξη εμπορικών συναλλαγών και επιχειρηματικής συνεργασίας σε διάφορους τομείς όπως:

- **γεωργία, παραγωγή και επεξεργασία τροφίμων και ποτών** – Λόγω ανεκμετάλλευστων πρώτων υλών και ύπαρξης καλής ποιότητας, αλλά μη τυποποιημένων, γεωργικών προϊόντων (λαχανικών, φρούτων και κρασιού) ο τομέας παραγωγής και επεξεργασίας τροφίμων παρουσιάζει ευκαιρίες επιχειρηματικής δραστηριοποίησης.
- **κατασκευές** – Ο τομέας αυτός παρουσιάζει ραγδαία ανάπτυξη με ιδιαίτερα αυξημένη οικοδομική δραστηριότητα για όλους τους τομείς κατασκευών από έργα υποδομής μέχρι κατασκευές οικιών, γραφείων εμπορικών κέντρων κ.α., ειδικότερα στις μεγάλες πόλεις. Σημειώνουμε ότι κατά την τελευταία 10ετία καταγράφει ένα μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 12%. Ιδιαίτερα, μέχρι το 2008 ο κλάδος κατέγραφε διψήφιους ρυθμούς ανάπτυξης σε ετήσια βάση. Ωστόσο, η κρίση του 2008-2009 έπληξε σημαντικά τον κλάδο. Η παρατηρούμενη ανάκαμψη που σημειώθηκε μετά το 2010, ανακόπηκε από τη νέα κρίση το 2014. Το 2015 το παραγόμενο έργο της κατηγορίας των κατασκευών έφτασε σε τρέχουσες τιμές τα 5.945,5 δισ. ρούβλια (έναντι 6.125,2 δισ. ρούβλια το 2014), σύμφωνα με στοιχεία της Ρωσικής Στατιστικής Υπηρεσίας. Κατά το 2015, κατασκευάστηκαν συνολικά 306.224 νέα κτίρια, συνολικής επιφάνειας 139,4 εκ. τ.μ. Από αυτά, η συντριπτική πλειοψηφία (93,4%) αφορούσε κατοικίες.
- **υπηρεσίες τουρισμού** – Η γεωγραφική θέση της Ρωσίας, η διατήρηση άριστων πολιτικών και οικονομικών σχέσεων και η αύξηση του επιπέδου ζωής των Ρωσικών νοικοκυριών, συνηγορούν προς την κατεύθυνση αύξησης του τουριστικού ρεύματος προς Ελλάδα τα προσεχή έτη.
- **ενέργεια** – ο κλάδος των πετρελαιοειδών και του φυσικού αερίου καθιστούν την Ελλάδα ουσιαστικά στρατηγικό εταίρο για την ένωση δικτύων ενέργειας μεταξύ χωρών παραγωγής και κατανάλωσης.
- **δίκτυα διανομής** – δεδομένης της υπό διαμόρφωση κατάστασης στον κλάδο, επιβάλλεται η άμεση δραστηριοποίηση των ελληνικών επιχειρήσεων.

Υπάρχουν, επίσης, ευκαιρίες στον τομέα των ιδιωτικών ιατρικών κέντρων, στον τομέα των συμβουλευτικών εταιρειών καθώς και στον τραπεζικό τομέα.

Όσον αφορά την **εξαγωγή ελληνικών προϊόντων στη Ρωσία**, τρεις παράγοντες έχουν περιορίσει σημαντικά τις δυνατότητες διείσδυσης στη ρωσική αγορά:

- απαγόρευση εισαγωγών που επεβλήθη από τη Ρωσία σε ορισμένες κατηγορίες αγροτικών προϊόντων προέλευσης ΕΕ, ΗΠΑ, Καναδά, Αυστραλίας, Νορβηγίας, Αλβανίας, Μαυροβουνίου, Ισλανδίας, Λιχτενστάιν και Ουκρανίας και η οποία θα ισχύσει έως την 31^η Δεκεμβρίου 2017. Στο Παράρτημα 1 παρατίθεται αναλυτικός κατάλογος των αγροτικών προϊόντων που εμπίπτουν στην ανωτέρω απαγόρευση
- δραματική διολίσθηση του ρωσικού νομίσματος από τα τέλη του 2014 και
- επακόλουθη μείωση του πραγματικού εισοδήματος των νοικοκυριών.

Ωστόσο, η ρωσική αγορά παραμένει ιδιαίτερα ελκυστική για τις ελληνικές επιχειρήσεις στους τομείς των τυποποιημένων τροφίμων, γουναρικών και ενδυμάτων, κατασκευαστικών υλικών, μαρμάρου και προϊόντων αλουμινίου, καλλυντικών και ειδών κουζίνας, φαρμακευτικών

προϊόντων και νοσοκομειακού εξοπλισμού, γεωργικών μηχανημάτων, μέρη αυτοκινήτων και ανταλλακτικών, ηλεκτρολογικού υλικού, τηλεπικοινωνιακού υλικού κλπ.

Στην αγορά της Ρωσίας, υπάρχουν και πολλές προκλήσεις τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις που επιθυμούν να εισέλθουν στην αγορά:

Τέτοιες είναι για παράδειγμα η αυξημένη γραφειοκρατία και η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας σε τομείς που επηρεάζουν τη λειτουργία και δραστηριοποίηση μιας επιχείρησης όπως π.χ. η πιστοποίηση προϊόντων, η έκδοση αδειών, οι καθυστερήσεις των τελωνείων, οι πολυπλοκότητες της νομοθεσίας αναφορικά με το φορολογικό καθεστώς, το μη ξεκάθαρο ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Δύσκολο σημείο αποτελεί η ανεύρεση των κατάλληλων συνεργατών π.χ. εισαγωγέα, συνεργάτη αλλά και 'manager', ο οποίος να γνωρίζει αγγλικά, τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και τις διεθνείς επιχειρηματικές πρακτικές. Προκειμένου να επιλεγεί μια ρωσική εταιρεία για συνεργασία θα πρέπει να γίνεται έλεγχος φερεγγυότητας από ξένες τράπεζες εγκατεστημένες στην εδώ αγορά, προς αποφυγή προβλημάτων που σχετίζονται με την έλλειψη ρευστότητας κλπ.

Γ. Έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στη Ρωσία

Η επιτυχής επιχειρηματική δραστηριοποίηση στην αγορά της Ρωσίας εξαρτάται από την επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής εκ μέρους των ελληνικών επιχειρήσεων (εξαγωγές, ίδρυση γραφείου αντιπροσωπείας, αξιοποίηση δικτύων διανομής, κοινοπραξίες, κλπ). Δεδομένου του μεγάλου μεγέθους της αγοράς οι ελληνικές εταιρείες θα πρέπει να είναι έτοιμες να καλύψουν τις απαιτούμενες ποσότητες για την αγορά της Ρωσίας και να διασφαλίζουν τη σταθερή προμήθεια των προϊόντων τους.

Λόγω της μεγάλης γεωγραφικής έκτασης της χώρας, οι επιχειρηματίες προσπαθούν να εισέλθουν στην αγορά αρχικά σε περιφερειακή βάση. Έτσι, η Μόσχα και η Αγία Πετρούπολη, που αποτελούν τις πόλεις με τον μεγαλύτερο πληθυσμό και τα δύο επιχειρηματικά κέντρα της χώρας, είναι συνήθως τα αρχικά σημεία έναρξης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για τις ξένες εταιρείες. Τα τελευταία χρόνια αναπτύχθηκαν καλά οργανωμένα κανάλια διανομής, ιδιαίτερα στις δύο αυτές μεγάλες πόλεις τα οποία επεκτείνονται σιγά-σιγά σε άλλα σημεία της χώρας: Νότιος Ρωσία, περιοχή 'Volga', Σιβηρία, κλπ. Η εξεύρεση εισαγωγέα αποτελεί το πρώτο και κυριότερο βήμα για την είσοδο στην αγορά.

Οι Ελληνικές επιχειρήσεις για την προώθηση των προϊόντων τους μπορούν να επιλέξουν μεταξύ:

1. Απευθείας πωλήσεις

Μία ξένη νομική οντότητα, η οποία πραγματοποιεί απευθείας πωλήσεις σε πελάτες στη Ρωσία (ή σε οποιοδήποτε κράτος-μέλος της Τελωνιακής Ένωσης) δεν υπόκειται σε φορολόγηση στη Ρωσία και δεν υποχρεούται να ιδρύσει κάποια είδους εταιρική παρουσία στη Ρωσία. Οι Ρώσοι πελάτες είναι υποχρεωμένοι να εκτελωνίσουν τα εισαγόμενα προϊόντα και να καταβάλλουν τους εισαγωγικούς δασμούς και φόρους, ανάλογα με το προϊόν, καθώς και τα τελωνειακά κόστη.

2. Συνεργασία με αντιπρόσωπο – διανομέα

2.1. Αντιπρόσωπος

Αυτή δεν είναι συνήθης πρακτική στην Ρωσία για τις ξένες εταιρείες, καθώς αποφεύγουν να στηριχθούν αποκλειστικά στις υπηρεσίες ενός αντιπροσώπου. Οι διανομείς και τα γραφεία αντιπροσωπείας, χρησιμοποιούν αντιπροσώπους για την προώθηση προϊόντων κυρίως στις περιφέρειες.

2.2. Επιλεγμένος διανομέας

Η πλέον κοινή στρατηγική για την είσοδο στην αγορά της Ρωσίας είναι η επιλογή ενός ή περισσότερων διανομέων (ανάλογα με το προϊόν). Ένας τυπικός διανομέας διαθέτει, παραδίδει τα προϊόντα ξένης παραγωγής στην λιανική πώληση και τον καταναλωτή, παρέχοντας επίσης στήριξη των υπηρεσιών 'logistics' (τελωνιακές άδειες, αποθήκευση, μεταφορά κλπ). Πολλοί Ρώσοι διανομείς έχουν δημιουργήσει δίκτυα στην επαρχία της Ρωσίας, τα οποία επιτρέπουν μεγαλύτερη διείσδυση για τα ξένης προελεύσεως προϊόντα.

3. Ίδρυση Γραφείου Αντιπροσωπείας ή Υποκαταστήματος

Το πλεονέκτημα της ίδρυσης του Γραφείου Αντιπροσωπείας ή υποκαταστήματος για τις ξένες εταιρείες αποτελεί η στενότερη συνεργασία με τους τελικούς καταναλωτές και ο καλύτερος έλεγχος της προώθησης και διανομής των προϊόντων τους. Σύμφωνα με τον ρωσικό Αστικό Κώδικα, τα γραφεία αντιπροσωπείας και υποκαταστήματα δεν θεωρούνται νομικά πρόσωπα κατά το ρωσικό δίκαιο, αλλά εκλαμβάνονται ως μονάδες (υποδιαιρέσεις) των ξένων νομικών οντοτήτων που τα ίδρυσαν, με αποτέλεσμα τα κεντρικά γραφεία να φέρουν πλήρη ευθύνη για τις ενέργειες και υποχρεώσεις τους.

Η διαφορά μεταξύ ενός υποκαταστήματος και ενός γραφείου αντιπροσωπείας έγκειται στη φύση των δραστηριοτήτων που έχουν δικαίωμα να εκτελούν. Ειδικότερα, το γραφείο αντιπροσωπείας αποτελεί μονάδα της μητρικής εταιρείας που εκπροσωπεί τα συμφέροντά της στη Ρωσία και δεν επιτρέπεται να πραγματοποιεί εμπορικές δραστηριότητες, παρά μόνο προπαρασκευαστικές και βοηθητικές εργασίες για τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας. Αντίθετα, το υποκατάστημα επιτρέπεται να πραγματοποιεί εμπορικές δραστηριότητες. Ωστόσο, συχνά οι ρωσικές τελωνειακές αρχές προσπαθούν να εντοπίσουν τους τελικούς Ρώσους αγοραστές των εισαγόμενων προϊόντων και αμφισβητούν το δικαίωμα ενός υποκαταστήματος μίας ξένης νομικής οντότητας να εκτελωνίσει τα προϊόντα.

Διαδικασία εγγραφής – διαπίστευσης

Τα Γραφεία Αντιπροσωπείας και υποκαταστήματα πρέπει να λάβουν διαπίστευση από την Ομοσπονδιακή Φορολογική Υπηρεσία, η οποία λειτουργεί ως Αρχή Διαπίστευσης από την 01.01.2015. Η Ομοσπονδιακή Φορολογική Υπηρεσία παρέχει διαπίστευση σε όλα τα γραφεία αντιπροσωπείας και υποκαταστήματα των ξένων εταιρειών, εκτός από τις ξένες τράπεζες και τις εταιρείες πολιτικής αεροπορίας (γι αυτές τις κατηγορίες επιχειρήσεων η διαπίστευση διενεργείται από την Κεντρική Τράπεζα και την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας αντίστοιχα).

Οποιαδήποτε ξένη νομική οντότητα επιθυμεί να ιδρύσει γραφείο αντιπροσωπείας ή υποκατάστημα πρέπει να πληρώσει ένα κρατικό τέλος ύψους 120.000 ρουβλίων (περίπου 1.670 ευρώ). Η Ομοσπονδιακή Φορολογική Υπηρεσία εξετάζει την αίτηση διαπίστευσης εντός 25 εργάσιμων ημερών, και μόλις εκδοθεί το πιστοποιητικό διαπίστευσης, η ξένη νομική οντότητα πρέπει να υποβάλει αίτηση για εγγραφή στις κατά τόπους φορολογικές αρχές, αλλά και να καταχωρίσει το γραφείο ή υποκατάστημα στην Ομοσπονδιακή Στατιστική Υπηρεσία και τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης. Τραπεζικοί λογαριασμοί μπορούν να ανοιχτούν μόνο εφόσον έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία διαπίστευσης και εγγραφής στις φορολογικές αρχές.

Συνολικά, η διαδικασία διαρκεί από 6 έως 9 εβδομάδες από τη στιγμή που θα κατατεθούν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την εγγραφή. Καθώς τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με την αίτηση πρέπει να είναι θεωρημένα και επικυρωμένα (apostiled) και να συνοδεύονται από επικυρωμένες μεταφράσεις στη ρωσική, η όλη διαδικασία ενδέχεται να διαρκέσει σημαντικά περισσότερο.

4. Ίδρυση θυγατρικής εταιρείας

Οι δύο πιο κοινοί τύποι νομικών προσώπων υπό το ρωσικό εταιρικό δίκαιο είναι οι ανώνυμες εταιρείες και οι εταιρείες περιορισμένης ευθύνης. Η λειτουργία τους ρυθμίζεται από το νόμο για τις μετοχικές εταιρείες και το νόμο για τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης αντίστοιχα.

Τόσο οι μέτοχοι μίας Α.Ε. όσο και οι συμμετέχοντες σε μία ΕΠΕ ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της εταιρείας και φέρουν τον κίνδυνο των ζημιών κατά το ποσό της συνεισφοράς τους. Ωστόσο, υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η μητρική εταιρία μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις της θυγατρικής της: η μητρική εταιρία, η οποία δίνει οδηγίες δεσμευτικές για τη θυγατρική της είναι υπεύθυνη από κοινού με την θυγατρική εταιρεία για τις συναλλαγές στις οποίες έχει προβεί η τελευταία κατά την εκτέλεση των οδηγιών αυτών. Η ευθύνη υφίσταται ανεξαρτήτως της μορφής της νομικής οντότητας (ΑΕ ή ΕΠΕ). Αντίστοιχα, σε περίπτωση αφερεγγυότητας της θυγατρικής εταιρείας, είτε πρόκειται για ΑΕ είτε για ΕΠΕ, εάν η μητρική εταιρεία καθορίζει τις ενέργειες της θυγατρικής της, γνωρίζοντας ότι αυτό θα οδηγήσει σε μετέπειτα αφερεγγυότητά της, η μητρική εταιρεία φέρει την ευθύνη για τα χρέη της θυγατρικής εάν η περιουσία της θυγατρικής δεν επαρκεί για να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

Μία ρωσική εταιρεία δεν μπορεί να ανήκει 100% σε άλλη εταιρική οντότητα (όπου κι αν έχει συσταθεί), όταν η εταιρική αυτή οντότητα ανήκει κατά 100% σε άλλο μέτοχο. Με άλλα λόγια, μια 100% εταιρεία χαρτοφυλακίου (holding company) μίας ρωσικής εταιρείας πρέπει να έχει περισσότερους από έναν μέτοχο ή συμμετέχοντα.

4.1. Ανώνυμη εταιρεία –Joint Stock Company (JSC)

Η ανώνυμη εταιρεία είναι μία νομική οντότητα, η οποία εκδίδει μετοχές προκειμένου να αντλήσει κεφάλαια για να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές της. Οι μέτοχοι γενικά δεν ευθύνονται για τις υποχρεώσεις της ΑΕ, αλλά και οι απώλειες του κάθε μετόχου περιορίζονται στην αξία των μετοχών που κατέχει.

Σύμφωνα με τις πρόσφατες τροποποιήσεις, οι ανώνυμες εταιρείες πλέον υποδιαιρούνται σε «δημόσιες» και «μη-δημόσιες» εταιρείες (προηγουμένως χωρίζονταν σε ανοικτές και κλειστές ανώνυμες εταιρείες). Μια δημόσια ανώνυμη εταιρεία είναι μια οντότητα με μετοχές και χρεόγραφα που είναι δημοσίως εισηγμένα (δηλαδή τοποθετούνται μέσω δημόσιων εγγραφών) ή κυκλοφορούν δημόσια σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις κινητές αξίες. Οι κανόνες σχετικά με τις δημόσιες οντότητες ισχύουν και για τις ανώνυμες εταιρείες που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις μιας δημόσιας οντότητας, αλλά που το καταστατικό τους και η νόμιμη ονομασία τους υποδεικνύουν ότι η οικονομική οντότητα είναι δημόσια.

➤ Δημόσια ανώνυμη εταιρεία (Publichnoe aktsyonernoje obshchestvo)

Τα κύρια χαρακτηριστικά μιας δημόσιας ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

- Η επωνυμία της εταιρείας πρέπει να αναφέρει ότι η οντότητα είναι δημόσια
- Η εταιρεία μπορεί να διεξάγει δημόσια εγγραφή μετοχών για απεριόριστο αριθμό ατόμων.
- Δεν υπάρχουν περιορισμοί για τον αριθμό των μετόχων
- Το ελάχιστο ιδρυτικό κεφάλαιο ορίζεται σε 100.000 RUB (περίπου 1.400 ευρώ)
- Η εταιρεία ορίζει διοικητικό συμβούλιο το οποίο αποτελείται από 5 μέλη (τουλάχιστον)

- Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από τη γενική συνέλευση των μετόχων πρέπει να πιστοποιούνται από έναν επαγγελματία καταχωρητή (Registrar) που τηρεί το μητρώο των μετόχων
- Ο αριθμός των μετοχών και ψήφων που ανήκουν σε ένα μέτοχο, καθώς και η ονομαστική αξία των μετοχών δεν μπορεί να περιορίζεται
- Οι μέτοχοι δεν έχουν προτιμησιακό δικαίωμα πάνω σε μετοχές που προσφέρονται προς πώληση από μέτοχο που αποσύρεται (εκτός από τις επιπλέον εκδιδόμενες μετοχές ή άλλες αξίες που μπορούν να μετατραπούν σε μετοχές)
- Ο καταστατικός χάρτης της εταιρείας δεν μπορεί να παραπέμπει στην αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης των μετόχων, λειτουργίες, οι οποίες δεν αναφέρονται στον Αστικό Κώδικα της Ρωσικής Ομοσπονδίας και τον Νόμο περί Ανωνύμων Εταιρειών.

➤ Μη δημόσια ανώνυμη εταιρεία (nepublichnoe aktsyonernoje obshchestvo)

Τα κύρια χαρακτηριστικά μιας μη δημόσιας ανώνυμης εταιρείας είναι τα ακόλουθα:

- Οι μετοχές και τα χρεόγραφα της μη δημόσιας ανώνυμης εταιρείας δεν είναι εισηγμένα (όχι δημόσια εγγραφή)
- Η εταιρεία δεν έχει καμία υποχρέωση να συστήσει διοικητικό συμβούλιο
- Ο αριθμός των μετοχών και ψήφων που ανήκουν σε ένα μέτοχο, καθώς και η ονομαστική αξία των μετοχών μπορεί να περιοριστεί
- Το ελάχιστο ιδρυτικό κεφάλαιο ορίζεται σε 10.000 RUB (περίπου 140 ευρώ)
- Ο καταστατικός χάρτης της εταιρείας μπορεί να παραπέμπει στην αρμοδιότητα της γενικής συνέλευσης των μετόχων, λειτουργίες, οι οποίες δεν αναφέρονται στον Αστικό Κώδικα της Ρωσικής Ομοσπονδίας και τον Νόμο περί Ανωνύμων Εταιρειών

4.2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (ΕΠΕ)

Η ΕΠΕ (Limited liability company-LLC / Obshchestvo s ogranichennoi otvetstvennostyu - OOO) είναι το πιο ευέλικτο είδος εταιρείας, με τις λιγότερο επαχθείς εκ του νόμου υποχρεώσεις. Τείνει να είναι το προτιμώμενο νομικό πρόσωπο για τις πλήρως ελεγχόμενες θυγατρικές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που ανήκουν σε ξένους επενδυτές.

Η συμμετοχή των ιδιοκτητών στο μετοχικό κεφάλαιο καθορίζεται από τη συμβολή τους. Το κεφάλαιο μίας ΕΠΕ χωρίζεται σε «μονάδες» (τεχνικά δεν είναι μετοχές, και συνεπώς δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ρωσικού νόμου περί κινητών αξιών).

Τα κύρια χαρακτηριστικά της ΕΠΕ είναι τα ακόλουθα:

- Δεν εκδίδει μετοχές
- Οι "συμμετέχοντες" συνεισφέρουν στο κεφάλαιο της ΕΠΕ, αν και η χρηματοδότηση είναι επίσης δυνατή με τη μορφή εισφορών στην ιδιοκτησία της εταιρείας
- Το ελάχιστο ιδρυτικό κεφάλαιο μιας ΕΠΕ δεν μπορεί να είναι μικρότερο από 10.000 RUB (περίπου 140 Ευρώ) και πρέπει να καταβληθεί το αργότερο εντός 4 μηνών από την ημερομηνία εγγραφής της εταιρείας
- Οι συμμετέχοντες έχουν προτιμησιακό δικαίωμα επί των "μονάδων" που προσφέρονται προς πώληση από κάποιον συμμετέχοντα που αποσύρεται.
- Ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους 50.

Από 1ης Ιουλίου 2009 τέθηκε σε ισχύ ολοκληρωμένη νομοθεσία που αποσκοπεί στη βελτίωση του νομικού καθεστώτος και τη ρύθμιση των ΕΠΕ, καθώς και των συμμετεχόντων σε αυτή. Ειδικότερα, ο νόμος προβλέπει ως μοναδικό ιδρυτικό έγγραφο της εταιρείας το Καταστατικό της, εξαλείφοντας έτσι τις ασάφειες που προκαλούνται από τη χρήση ιδρυτικών συμφωνιών. Ο νόμος προβλέπει επίσης ότι οι συμμετέχοντες μπορούν να αποσυρθούν από την ΕΠΕ χωρίς τη συγκατάθεση των υπολοίπων συμμετεχόντων, υποβάλλοντας απλά την αίτηση απόσυρσης εάν αυτό προβλέπεται από το Καταστατικό της.

ΕΠΕ που ιδρύθηκαν πριν την 1η Ιουλίου του 2009 πρέπει να εναρμονίσουν τα ιδρυτικά έγγραφα τους σύμφωνα με το νόμο και τις αλλαγές στις φορολογικές αρχές του κράτους. Από το νόμο δεν προβλέπεται συγκεκριμένη προθεσμία γι αυτό, αν και, στην πράξη, θα πρέπει να γίνει την επόμενη φορά που θα τροποποιηθούν τα ιδρυτικά έγγραφα που έχουν καταχωρηθεί.

4.3. Οικονομική εταιρική σχέση (economic partnership)

Βάσει του Ομοσπονδιακού Νόμου υπ' αριθ. 380 από 3 Δεκεμβρίου 2011, υπάρχει και μία νέα νομική μορφή για τις εμπορικές νομικές οντότητες, η οικονομική εταιρική σχέση. Η μορφή αυτή απευθύνεται κυρίως σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της καινοτομίας (συμπεριλαμβανομένων και των venture capital).

Η εταιρική σχέση μπορεί να συναφθεί μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών, ενώ σε αυτήν μπορούν να συμμετέχουν τόσο φυσικά όσο και νομικά πρόσωπα. Ο μέγιστος αριθμός συμμετεχόντων είναι 50 πρόσωπα, ενώ αν ο αριθμός αυτός ξεπεραστεί, τότε η εταιρική σχέση θα πρέπει να αναδιοργανωθεί ως ανώνυμη Εταιρεία εντός ενός έτους.

Εκτός από το καταστατικό μίας οικονομικής εταιρικής σχέσης, οι συμμετέχοντες πρέπει να συνάψουν και συμφωνία που θα ορίζει τα δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμμετεχόντων, τη δραστηριότητα, τη διαχείριση κτλ. Το κεφάλαιο της εταιρικής σχέσης διαιρείται σε μετοχές. Όλοι οι μέτοχοι, ομόφωνα, πρέπει να εκλέξουν τα διοικητικά όργανα της εταιρικής σχέσης.

Παρόλο που ο νόμος που προβλέπει την οικονομική εταιρική σχέση τέθηκε σε ισχύ από την 1^η Ιουλίου 2012, μέχρι σήμερα είναι πολύ μικρός ο αριθμός των σχημάτων αυτών που έχουν εγγραφεί στη Ρωσία και ως εκ τούτου ορισμένες πρακτικές πτυχές της ίδρυσης μιας τέτοιας μορφής νομικής οντότητας και της δραστηριοποίησής της παραμένουν ασαφείς.

Διαδικασία εγγραφής

Για την ίδρυση μιας εταιρείας απαιτείται η εγγραφή της και καταγραφή της στο Ενιαίο Κρατικό Μητρώο, τις φορολογικές αρχές και κάποιες άλλες υπηρεσίες. Η διαδικασία εγγραφής για τα νομικά πρόσωπα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στάδια:

- ✓ Εγγραφή στις κρατικές και φορολογικές αρχές
- ✓ Έγκριση του σχεδίου της σφραγίδας της εταιρείας
- ✓ Εγγραφή στην Κρατική Στατιστική Επιτροπή
- ✓ Εγγραφή στα ασφαλιστικά ταμεία

Λόγω του γραφειοκρατικού χαρακτήρα της εγγραφής, η όλη διαδικασία διαρκεί συνήθως τρεις έως τέσσερις εβδομάδες από την ημερομηνία υποβολής των εγγράφων αυτοπροσώπως από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της εταιρείας.

Επιπλέον, ειδικά οι ανώνυμες εταιρείες απαιτείται να καταχωρούν την έκδοση μετοχών στην Κεντρική Τράπεζα της Ρωσίας, διαδικασία, η οποία αυξάνει τον απαιτούμενο χρόνο για την καταχώρηση κατά 1 με 2 μήνες.

Για την εγγραφή μίας Α.Ε. ή ΕΠΕ απαιτείται η καταβολή τέλους ύψους 4.000 ρουβλίων (περίπου 55 ευρώ). Επιπλέον, εάν η Α.Ε. θέλει να προχωρήσει σε εγγραφή και των μετοχών που έχει εκδώσει, τότε πρέπει να καταβληθεί επιπλέον τέλος ύψους 200.000 ρουβλίων (2.800 ευρώ).

Στα ανωτέρω κόστη πρέπει να προστεθούν και το κόστος μετάφρασης, θεώρησης και επικύρωσης των εγγράφων.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι η αμοιβή μίας συμβουλευτικής εταιρείας στη Μόσχα, η οποία θα αναλάβει την ίδρυση μίας ΕΠΕ κυμαίνεται από 7.000-10.000 δολάρια ΗΠΑ, ενώ για την ίδρυση μίας Α.Ε. από 13.000-16.000 δολ. ΗΠΑ.

Δ. Θεσμικό Πλαίσιο Ξένων Επενδύσεων στη Ρωσία

Οι ξένες επενδύσεις στη Ρωσική Ομοσπονδία ρυθμίζονται τόσο σε ομοσπονδιακό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Η νομοθεσία για τις ξένες επενδύσεις (Ομοσπονδιακός Νόμος υπ' αριθ. 160 από 9 Ιουλίου 1999 "Περί των ξένων επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία", όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 106/05.05.2014 και ισχύει) εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα στους ξένους επενδυτές όπως αυτά των Ρώσων επενδυτών, κατά τη διενέργεια της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και της απόκτησης των κερδών που αποκομίζουν από αυτήν. Οι περιορισμοί που τίθενται στους ξένους επενδυτές αφορούν αποκλειστικά στη διασφάλιση της υγείας και των δικαιωμάτων των πολιτών, καθώς και της κρατικής και εθνικής ασφάλειας (βλ. επόμενο κεφάλαιο παρόντος "Ξένες Επενδύσεις σε Στρατηγικούς Τομείς").

Στους ξένους επενδυτές παρέχεται από τον ως άνω νόμο πλήρης προστασία έναντι μη ευνοϊκών αλλαγών στη ρωσική νομοθεσία, υπό την προϋπόθεση ότι ο ξένος επενδυτής κατέχει άνω του 25% του μετοχικού κεφαλαίου μιας ρωσικής επιχείρησης, ενώ στην περίπτωση που ο ξένος επενδυτής συμμετέχει σε Επενδυτικό Σχέδιο Προτεραιότητας¹, η προστασία που παρέχεται είναι ανεξάρτητη από το μερίδιό του στο κεφάλαιο της εταιρείας. Η προστασία, η οποία παρέχεται για τα πρώτα επτά έτη της περιόδου αποπληρωμής του επενδυτικού σχεδίου, παρέχεται έναντι αλλαγών που αφορούν σε:

- τροποποιήσεις των φορολογικών συντελεστών, των τελωνειακών δασμών και των εισφορών στα διάφορα ταμεία,
- τροποποιήσεις νόμων που έχουν σαν συνέπεια την αύξηση της φορολογικής επιβάρυνσης του επενδυτή,
- εισαγωγή οποιωνδήποτε περιορισμών και απαγορεύσεων στις ξένες επενδύσεις στη Ρωσία.

Ο νόμος εκχωρεί ρητά το δικαίωμα στις Περιφέρειες της Ρωσικής Ομοσπονδίας και στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να παρέχουν προνόμια στους ξένους επενδυτές, υπό τη μορφή εγγυήσεων για την χρηματοδότηση ή παροχής άλλου είδους στήριξης.

Έτσι, οι Περιφέρειες προσφέρουν η καθεμία τα δικά της κίνητρα για την προσέλκυση επενδύσεων. Στο εξειδικευμένο πληροφοριακό portal του Ρωσικού Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης σχετικά με τις Εξωτερικές Οικονομικές Σχέσεις (http://www.ved.gov.ru/eng/investing/investment_rus_reg/) παρατίθεται πλήρης κατάλογος των ρωσικών περιφερειών με συνδέσμους που είτε παραπέμπουν στις σχετικές με την προσέλκυση επενδύσεων ιστοσελίδες των περιφερειών είτε οδηγούν σε παρουσίαση των ευκαιριών που προσφέρει καθεμία από αυτές.

¹ Σύμφωνα με το Άρθρο 2 του Ομοσπονδιακού Νόμου 160/09.07.1999, ως Επενδυτικό Σχέδιο Προτεραιότητας ορίζεται το επενδυτικό σχέδιο, του οποίου ο συνολικός όγκος ξένων επενδύσεων δεν είναι μικρότερος από 1 δισ. ρούβλια (ή το ισοδύναμο ποσό σε ξένο νόμισμα βάσει της ισοτιμίας της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσικής Ομοσπονδίας) ή το επενδυτικό σχέδιο, του οποίου το ελάχιστο ποσοστό (συνεισφορά) των ξένων επενδυτών στο (μετοχικό) κεφάλαιο της εταιρείας δεν είναι λιγότερο από 100 εκ. ρούβλια (ή το ισοδύναμο ποσό σε ξένο νόμισμα βάσει της ισοτιμίας της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσικής Ομοσπονδίας) και περιλαμβάνεται στον κατάλογο που εγκρίθηκε από την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας.

Επιπλέον, στην ιστοσελίδα <http://www.investinregions.ru/en/>, η οποία λειτουργεί υπό την αιγίδα της Υπηρεσίας Στρατηγικών Πρωτοβουλιών της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Agency for Strategic Initiatives) περιλαμβάνονται όλες οι επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις ρωσικές περιφέρειες, καθώς και όλα τα παρεχόμενα κίνητρα και υποστηρικτικά μέτρα προς τους επενδυτές.

1. Ειδικές Οικονομικές Ζώνες

Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (ΕΟΖ) αποτελούν ένα από τα πιο αποτελεσματικά μέσα για την προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων στη Ρωσία. Η δημιουργία τους και το καθεστώς που τις διέπει βασίζεται στον Ομοσπονδιακό Νόμο υπ' αριθ. 116 από 22 Ιουλίου 2005 "Περί των Ειδικών Οικονομικών Ζωνών της Ρωσικής Ομοσπονδίας". Σήμερα υπάρχουν οι ακόλουθες ειδικές οικονομικές ζώνες που διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες:

- **8 Βιομηχανικές και Ζώνες Παραγωγής** (Αστραχάν, Βλαδιβοστόκ, Δημοκρατία του Ταταρστάν, Περιφέρειες Λίπετσκ, Σαμάρας, Σβερντλόβσκ, Πσκόφ και Καλούγκα)
- **5 Ζώνες Υψηλής Τεχνολογίας & Καινοτομίας** (Μόσχα, Αγία Πετρούπολη, Τομσκ, Ντούμπνα (περιοχή της Μόσχας) και Δημοκρατία του Ταταρστάν)
- **14 Ζώνες Τουρισμού & Αναψυχής** (Δημοκρατία του Αλτάι, Δημοκρατία της Μπουγιαρτίας, Επικράτεια Αλτάι, Επικράτεια Σταυρούπολης, Επικράτεια Πριμόρσκι, περιοχή Ιρκούτσκ, ενώ επίσης υπάρχει cluster στην Επικράτεια Κρασνοντάρ και τη Δημοκρατία της Ινγκουσετίας, του Νταγκεστάν, της Βόρειας Οσετίας - Αλανίας, Αντιγκέα, Καμπαρντίνο-Μπαλκαρία και Καρατσάεβο-Τσερκεσίας και Τσετσενίας.)
- **3 Ζώνες Λιμανίων & Logistics** (στις Περιφέρειες Ουλιάνοφσκ και Μουρμάνσκ και στην Επικράτεια Χαμπάροβσκ).

Για όλες τις ΕΟΖ προβλέπεται διάρκεια λειτουργίας για μια περίοδο 49 ετών. Ο Ν. 116/2005 περιέχει μία λεπτομερέστατη περιγραφή των δραστηριοτήτων που επιτρέπονται στην κάθε ΕΟΖ.

Τα οφέλη που παρέχουν οι ΕΟΖ μπορούν να μειώσουν τα έξοδα μίας επένδυσης έως και 30%, λόγω των ειδικών συνθηκών επιχειρηματικής δραστηριοποίησης που εξασφαλίζουν, οι οποίες είναι εγγυημένες από την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Τα οφέλη αυτά περιλαμβάνουν ελεύθερη τελωνειακή ζώνη, μείωση των κοινωνικών εισφορών, εγγύηση έναντι δυσμενών μεταβολών στο φορολογικό δίκαιο. Επιπλέον, ισχύουν μειωμένοι συντελεστές φόρου επί των κερδών, ανάλογα με την περιφερειακή αρχή και τον τύπο της ζώνης, με το ελάχιστο ποσοστό να διαμορφώνεται στο 2% (το ομοσπονδιακό τμήμα του φόρου), και 0% στην περίπτωση των ΕΟΖ Τεχνολογίας & Καινοτομίας. Συγκεκριμένα:

1. Οι επενδυτές έχουν πρόσβαση σε ήδη υφιστάμενες, σύγχρονες μεταφορικές, κοινωνικές, τελωνειακές και άλλες υποδομές για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων τους που δημιουργούνται σε βάρος του κρατικού και του περιφερειακού προϋπολογισμού
2. Φορολογικά οφέλη (στο Παράρτημα 2 του παρόντος περιλαμβάνεται αναλυτικός πίνακας με το σύνολο των φορολογικών απαλλαγών που ισχύουν σε καθεμία από τις ΕΟΖ):
 - Φόρος εισοδήματος: ο φορολογικός συντελεστής για τους κατοίκους των ΕΟΖ είναι από 0-13,5%, αντί του 20% που ισχύει στη λοιπή επικράτεια
 - Οι κάτοικοι των ζωνών υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας και τουρισμού και αναψυχής, οι οποίες έχουν δημιουργήσει cluster, απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος

- Απαλλαγή από φόρους ακινήτων και μεταφορών για 10-15 χρόνια, όταν σε ομοσπονδιακό επίπεδο οι επενδυτές απαλλάσσονται από φόρο ακίνητης περιουσίας για 5-10 χρόνια.
- 3. Ισχύει ειδικό τελωνειακό καθεστώς, ήτοι καθεστώς ελεύθερης τελωνειακής ζώνης που σημαίνει ότι οι επενδυτές στην επικράτεια των ειδικών οικονομικών ζωνών δεν πληρώνουν τελωνειακούς δασμούς και φόρο προστιθέμενης αξίας για τα ξένα αγαθά
- 4. Μείωση διοικητικών εμποδίων μέσω του συστήματος «ενιαίας θυρίδας» (single window), το οποίο απλοποιεί την συνδιαλλαγή με τις ρυθμιστικές αρχές, δημιουργώντας μία υπηρεσία μίας στάσης για τους επενδυτές.
- 5. Πρόσβαση σε ανθρώπινο δυναμικό υψηλών προσόντων και εξασφάλιση απλοποιημένου καθεστώτος μετανάστευσης για αλλοδαπό προσωπικό υψηλών προσόντων, που απασχολείται στην ειδική οικονομική ζώνη.
- 6. Ειδικό καθεστώς παραχώρησης οικοπέδων και μισθωτηρίων συμβολαίων, που οδηγεί σε καταβολή μειωμένου ενοικίου από τους επενδυτές, το οποίο ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 2% της κτηματολογικής αξίας του οικοπέδου (διαφέρει ανάλογα με την ΕΟΖ). Για παράδειγμα, το κόστος ενοικίασης οικοπέδου που βρίσκεται εντός της επικράτειας της ΕΟΖ της Ντούμπνα ανέρχεται σε 1,50 ρούβλια/τ.μ. ανά έτος.

2. Παροχή κρατικών εγγυήσεων για επενδυτικά σχέδια

Το ρυθμιστικό πλαίσιο παροχής κρατικών εγγυήσεων για επενδύσεις ορίζεται από τις υπ' αριθ. 1016 από 14.12.2010 και 1017 από 14.12.2010 Αποφάσεις της Κυβέρνησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Η υπ' αριθ. 1016 Απόφαση ορίζει τους κανόνες επιλογής των επενδυτικών σχεδίων και τις βασικές αρχές για την παροχή κρατικών εγγυήσεων για δάνεια ή ομολογιακά δάνεια, τα οποία χορηγούνται για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων. Η υπ' αριθ. 1017 Απόφαση ορίζει τη διαδικασία για τη χορήγηση κρατικών εγγυήσεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας για δάνεια ή ομολογιακά δάνεια, που χορηγούνται για την υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων.

Σύμφωνα με την Απόφαση 1016, δύο τύποι επενδυτικών σχεδίων είναι επιλέξιμα για την παροχή κρατικών εγγυήσεων:

1. Τα έργα που αποσκοπούν στη δημιουργία νέων και (ή) ανακατασκευή των υφιστάμενων κοινωνικών, αγροτοβιομηχανικών, βιομηχανικών, μεταφορικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας, και τη μετέπειτα λειτουργία τους
2. Τα έργα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της στέγασης και υπηρεσιών κοινής ωφελείας ή της βιομηχανίας.

Η επιλογή των επενδυτικών σχεδίων που θα υλοποιηθούν θα γίνει σύμφωνα με τις προτεραιότητες που έχουν τεθεί από την Κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας για τη μακροχρόνια κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη για την περίοδο μέχρι το 2020 και τις μακροπρόθεσμες στρατηγικές για την ανάπτυξη των βιομηχανιών και των περιφερειών.

Σημειώνουμε ότι ο όγκος των εγγυήσεων, που θα χορηγηθούν για το έτος 2016, σύμφωνα με τον νόμο του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού για το 2016 ανέρχεται σε 175,3 δισ. ρούβλια και 400 εκ. δολάρια ΗΠΑ.

Η Απόφαση θέτει τα εξής κριτήρια επιλογής για τα επενδυτικά σχέδια:

- ο Κόστος έργου: άνω των 5 δισ. ρουβλίων (άνω των 175 εκατ. δολαρίων ΗΠΑ)

- Κρατική υποστήριξη οποιασδήποτε μορφής (συμβάσεις παραχώρησης, συνεισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο, επιδότηση επιτοκίου δανείων (ομολογιακών δανείων), παροχή κρατικών εγγυήσεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας κ.ά.): μπορεί να φθάνει κατά το μέγιστο έως το 75% του συνολικού κόστους του έργου
- Ίδια συμμετοχή επενδυτή: όχι χαμηλότερη από το 20% του συνολικού κόστους του έργου
- Ελάχιστο ποσό κρατικών εγγυήσεων: τουλάχιστον 1 δισ. ρούβλια (30 εκατ. δολάρια ΗΠΑ)
- Μέγιστο ποσό κρατικών εγγυήσεων: έως 50% του συνολικού κόστους του έργου
- Διάρκεια χορήγησης κρατικών εγγυήσεων: από 4 έως 20 έτη
- Διάρκεια ισχύος κρατικών εγγυήσεων: η περίοδος αποπληρωμής των εγγυημένων υποχρεώσεων, αυξημένη κατά 90 ημερολογιακές ημέρες

Ειδικά για έργα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης στον τομέα της στέγασης και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ή της βιομηχανίας, η Απόφαση προβλέπει εξειδικευμένα κριτήρια επιλογής, που περιγράφονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έργα στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης

	Τομέας στέγασης και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	Τομέας βιομηχανίας
Αξία έργου	τουλάχιστον 0,5 δισ. ρούβλια	τουλάχιστον 1,0 δισ. ρούβλια
Κρατική υποστήριξη όλων των μορφών	έως 75% του συνολικού κόστους του έργου	
Ποσοστό συμμετοχής της Ρωσικής Ομοσπονδίας, των υποκειμένων της ΡΟ και των Δήμων στο εγκεκριμένο κεφάλαιο του επενδυτή	έως 49%	
Ίδια κεφάλαια	τουλάχιστον 20% του συνολικού κόστους του έργου	
Απόδοση σε όρους μείωσης κατανάλωσης ενεργειακών πόρων ή/και νερού	τουλάχιστον 80% του συνολικού όγκου της επένδυσης πραγματοποιείται εντός διαστήματος 7 ετών	τουλάχιστον 50% του συνολικού όγκου της επένδυσης πραγματοποιείται εντός διαστήματος 5 ετών
Όγκος δυνητικής μείωσης κατανάλωσης ενεργειακών πόρων ή/και νερού	τουλάχιστον 15%	τουλάχιστον 10%
Ελάχιστο ποσό κρατικής εγγύησης	τουλάχιστον 0,25 δισ. ρούβλια	τουλάχιστον 0,5 δισ. ρούβλια
Μέγιστο ποσό κρατικής εγγύησης	έως 50% του συνολικού κόστους του έργου	

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης Ρωσικής Ομοσπονδίας

Η Απόφαση ορίζει την υποχρέωση του επενδυτή να επιλέξει έναν εξουσιοδοτημένο χρηματοοικονομικό σύμβουλο, ο οποίος πρέπει να διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία σε παρόμοια επενδυτικά σχέδια και ο οποίος πρέπει να εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Το κόστος της ανάλυσης και των συμπερασμάτων που θα υποβάλει ο εξουσιοδοτημένος χρηματοοικονομικός σύμβουλος δεν μπορεί να ξεπερνάει το 0,7% της συνολικής αξίας της κρατικής εγγύησης.

Η συνολική διάρκεια της διαδικασίας επιλογής των επενδυτικών σχεδίων που θα λάβουν κρατικές εγγυήσεις ανέρχεται σε 1 μήνα για έργα συνολικού κόστους κάτω των 10 δις. ρουβλίων (350 εκ. δολ. ΗΠΑ) και σε 2 μήνες για έργα συνολικού κόστους άνω των 10 δις. ρουβλίων, από τη στιγμή που ο επενδυτής ή το πιστωτικό ίδρυμα θα υποβάλει το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών. Στην πρώτη περίπτωση (έργα συνολικού κόστους κάτω των 10 δις. ρουβλίων) τα δικαιολογητικά εξετάζονται από την Δι-υπηρεσιακή Επιτροπή του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης (Inter-Departmental Commission), ενώ στη δεύτερη περίπτωση (έργα συνολικού κόστους άνω των 10 δις. ρουβλίων), η διαδικασία επιλογής παραπέμπεται στην Κυβερνητική Επιτροπή για την Οικονομική Ανάπτυξη και την Ολοκλήρωση (συστήθηκε με την Απόφαση της Κυβέρνησης υπ' αριθ. 1166/30.12.2009)

3. Ξένες Επενδύσεις σε Στρατηγικούς Τομείς

Η Ρωσία διαθέτει ειδική νομοθεσία σχετικά με τις ξένες επενδύσεις σε στρατηγικούς τομείς. Η κύρια ρυθμιστική νομοθεσία είναι ο Ομοσπονδιακός Νόμος υπ' αριθ. 57 από 29.04.2008 "Περί της διαδικασίας της πραγματοποίησης ξένων επενδύσεων σε εταιρείες στρατηγικής σημασίας για την εθνική άμυνα και την κρατική ασφάλεια", όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, γνωστός και ως "Νόμος Στρατηγικών Επενδύσεων".

Ο Νόμος ενοποίησε το νομικό καθεστώς που διέπει τις ξένες επενδύσεις σε διάφορες ρωσικές στρατηγικές βιομηχανίες και καθιέρωσε μια διαδικασία για τη χορήγηση πρόσβασης σε ξένους επενδυτές σε αυτές τις βιομηχανίες, στη βάση μίας υπηρεσίας μίας στάσης (one stop shop). Ο νόμος εφαρμόζεται για κάθε ξένο επενδυτή, εταιρεία ή άτομο, συμπεριλαμβανομένων των ρωσικών εταιρειών που ελέγχονται από ξένες εταιρείες, καθώς επίσης και για ξένες κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς που έχουν ιδρύσει θυγατρικές στη Ρωσία, οι οποίες συνήθως αναφέρονται ως δημόσιοι ξένοι επενδυτές.

Σύμφωνα με τον Νόμο, απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Ομοσπονδιακής Αντιμονοπωλιακής Υπηρεσίας (Federal Antimonopoly Service - FAS) για τις συναλλαγές που θα επιτρέψουν:

- ο σε ξένο επενδυτή, ο οποίος δεν ελέγχεται (άμεσα ή έμμεσα) από δημόσιο ξένο επενδυτή, να αποκτήσει τον έλεγχο² μίας στρατηγικής οντότητας ή
- ο σε δημόσιο ξένο επενδυτή να αποκτήσει, άμεσα ή έμμεσα, 25% ή περισσότερο, ή παρόμοια δικαιώματα πάνω σε οποιαδήποτε ρωσική εταιρεία, στρατηγικής ή μη σημασίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ενώ ο δημόσιος ξένος επενδυτής μπορεί, υπό την αίρεση της προηγούμενης έγκρισης της FAS, να αποκτήσει περισσότερο από το 25% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου μίας στρατηγικής μονάδας, ο Νόμος Στρατηγικών Επενδύσεων απαγορεύει

² Ο Νόμος Στρατηγικών Επενδύσεων προβλέπει ότι ένα ξένος επενδυτής ασκεί «έλεγχο» πάνω σε μια στρατηγική οντότητα εφόσον ο ξένος επενδυτής, άμεσα ή έμμεσα:

- i. έχει πάνω από το 50% των μετοχών με δικαίωμα ψήφου στη στρατηγική οντότητα
- ii. έχει το δικαίωμα να διορίζει έναν μοναδικό Δ/ντα Σύμβουλο (π.χ. CEO) και / ή περισσότερο από το 50% του συμβουλίου διοίκησης (management board) ή άλλου φορέα διαχείρισης της στρατηγικής οντότητας
- iii. έχει το δικαίωμα να διορίζει πάνω από το 50% του διοικητικού συμβουλίου της στρατηγικής οντότητας ή
- iv. έχει την αρμοδιότητα να (βάσει της συμφωνίας ή με άλλο τρόπο) για να διαχειριστείτε ή άλλως καθορίζουν οι αποφάσεις που λαμβάνονται από το Στρατηγικό οντότητας (συμπεριλαμβανομένων λόγω του ότι είναι μια εταιρεία διαχείρισης σε σχέση με τη στρατηγική μονάδα).

ρητά σε έναν δημόσιο ξένο επενδυτή να αποκτήσει τον «έλεγχο» (βλ. υποσημείωση 2) μιας στρατηγικής μονάδας.

Για τους σκοπούς του Νόμου Στρατηγικών Επενδύσεων, μια στρατηγική οντότητα είναι ένα νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί στη Ρωσική Ομοσπονδία, και το οποίο πραγματοποιεί τουλάχιστον μία δραστηριότητα στρατηγικής σημασίας. Το άρθρο 6 του Νόμου απαριθμεί 45 είδη δραστηριοτήτων που θεωρούνται στρατηγικής σημασίας, οι οποίες μπορούν γενικά να χωριστούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Φυσικοί Πόροι, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που αφορούν σε γεωφυσικές διαδικασίες, γεωλογική εξερεύνηση και αξιοποίηση των φυσικών πόρων, με την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω φυσικοί πόροι βρίσκονται σε τμήμα του υπεδάφους που θεωρείται «ομοσπονδιακής σημασίας»
- Άμυνα, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που συνδέονται με όπλα και στρατιωτικό εξοπλισμό, ραδιενεργά υλικά, το διάστημα, την αεροπορία και την κρυπτογράφηση, καθώς και την αξιολόγηση της ασφάλειας και επιτήρησης των υποδομών και μέσων μεταφοράς
- Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, συμπεριλαμβανομένων τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών, καθώς και ορισμένων δραστηριοτήτων εκτύπωσης και εκδόσεων
- Μονοπώλια, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επιχειρήσεων, οι οποίες κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά της Ρωσίας, αλλά και διάφορα «φυσικά» μονοπώλια.

Ε. Φορολογία

Κατά τα τελευταία 16 χρόνια η Ρωσία έχει εμπλακεί σε μια σημαντική μεταρρύθμιση του φορολογικού της συστήματος, η οποία υλοποιείται σε φάσεις. Η μεταρρύθμιση αυτή έχει οδηγήσει σε βελτίωση των διαδικαστικών κανόνων, καθιστώντας τους πιο ευνοϊκούς για τους φορολογούμενους, σε μείωση του συνολικού αριθμού των φόρων και της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης στη χώρα. Πολλές από αυτές τις αλλαγές άρχισαν να ισχύουν από την 1^η Ιανουαρίου 2015.

Ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο (Foreign Legal Entity – FLE) που διεξάγει επιχειρηματικές δραστηριότητες στη Ρωσία μέσω μίας χωριστής οντότητας, ήτοι ενός γραφείου αντιπροσωπείας, υποκαταστήματος, εργοταξίου και άλλων χώρων της επιχείρησης, για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 30 ημερών εντός ενός ημερολογιακού έτους, υποχρεούται να εγγραφεί στις ρωσικές φορολογικές αρχές εντός 30 ημερών από την έναρξη των εν λόγω δραστηριοτήτων. Αυτό ισχύει ανεξάρτητα από το αν οι δραστηριότητες είναι φορολογητέες ή όχι. Αν ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο δραστηριοποιείται σε περισσότερες από μία τοποθεσίες, πρέπει να εγγραφεί χωριστά για κάθε μία από αυτές.

Παρά το γεγονός ότι η φορολόγηση των αλλοδαπών νομικών προσώπων είναι παρόμοια με τη φορολόγηση των ρωσικών νομικών προσώπων, υπάρχουν ορισμένες διαφορές που μπορεί να κάνουν την επιχειρηματική δραστηριοποίηση στη Ρωσία ιδιαίτερως ελκυστική.

Σε γενικές γραμμές, τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα μπορούν να υπόκεινται σε φορολογία στη Ρωσία στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σε περίπτωση που αναγνωρίζονται ως φορολογικοί κάτοικοι Ρωσίας με βάση συγκεκριμένα κριτήρια
- Εάν μέσω των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων έχουν δημιουργήσει μια μόνιμη εγκατάσταση (permanent establishment) στη Ρωσία
- Εάν λαμβάνουν εισόδημα από ρωσικές πηγές (που δεν συνδέονται με τις δραστηριότητες της μόνιμης εγκατάστασης) το οποίο υπόκειται σε παρακράτηση φόρου

Ο Φορολογικός Κώδικας ορίζει τρία επίπεδα φορολογίας: ομοσπονδιακό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Επί του παρόντος, οι ομοσπονδιακοί φόροι περιλαμβάνουν τον ΦΠΑ, τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, τους φόρους επί των κερδών, τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, τον φόρο εξόρυξης ορυκτών, τον φόρο υπέρ του κράτους, τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα, κ.ά. Οι περιφερειακοί φόροι περιλαμβάνουν τον εταιρικό φόρο περιουσίας, τον φόρο μεταφοράς, και τον φόρο τυχερών παιχνιδιών, ενώ οι τοπικοί φόροι περιλαμβάνουν τον φόρο γης, τον προσωπικό φόρο ακίνητης περιουσίας και την εισφορά εμπορίου. Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καταβάλλονται στο Δημόσιο Ταμείο Συντάξεων, στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και στο Ομοσπονδιακό Ταμείο Υποχρεωτικής Ιατρικής Ασφάλισης.

1. Φορολογία επί των εταιρικών κερδών και μερισμάτων

Σε υποχρέωση καταβολής φόρου επί των κερδών υπόκεινται όλα τα ρωσικά και ξένα νομικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητες στη Ρωσία, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης ή λαμβάνουν εισόδημα από ρωσικές πηγές. Από την 1^η Ιανουαρίου 2015, τα αλλοδαπά νομικά

πρόσωπα μπορούν επίσης να γίνουν φορολογικοί κάτοικοι Ρωσίας εάν, μεταξύ άλλων, ισχύει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Η πλειοψηφία των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου πραγματοποιείται στο έδαφος της Ρωσίας
- Οι δραστηριότητες του εκτελεστικού οργάνου ασκούνται τακτικά στη Ρωσία
- Οι βασικές διοικητικές λειτουργίες ασκούνται από υψηλόβαθμα στελέχη από τη Ρωσία

Βάση για τον υπολογισμό του φόρου επί των κερδών αποτελεί το κέρδος όπως καθορίζεται στον ισολογισμό και αποτελεί το μεικτό κέρδος της εταιρείας. Το κέρδος αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του συνολικού εισοδήματος και των συνολικών δαπανών του φορολογούμενου, όπως καθορίζεται από τους ρωσικούς λογιστικούς κανόνες και πρότυπα.

Ο μέγιστος φορολογικός συντελεστής ανέρχεται σε 20% εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο, το οποίο περιλαμβάνει:

- 2% καταβάλλεται στον ομοσπονδιακό προϋπολογισμό
- 18% καταβάλλεται στον Περιφερειακό προϋπολογισμό

Οι περιφερειακές κυβερνήσεις έχουν το δικαίωμα να μειώσουν το μερίδιό τους στους φόρους επί των κερδών έως και 4,5%. Για τους φορολογούμενους που συμμετέχουν σε επενδυτικά έργα στις περιοχές της Ανατολικής Σιβηρίας και της Άπω Ανατολής, ο φορολογικός συντελεστής επί των κερδών μπορεί να μειωθεί για ένα ορισμένο χρονικό διάστημα (ακόμα και στο 0% σε ορισμένες περιπτώσεις).

Γενικά, ο υπολογισμός του φόρου επί των κερδών για ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο είναι παρόμοιος με αυτόν για ένα ρωσικό νομικό πρόσωπο, με εξαίρεση τις προβλέψεις που θεσπίζονται από τυχόν υφιστάμενες συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας.

Τα εταιρικά έξοδα εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (α) πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της παραγωγής εισοδήματος, (β) είναι οικονομικώς αιτιολογημένα, (γ) συνοδεύονται από τα κατάλληλα δικαιολογητικά και (δ) δεν εμπίπτουν σε εξαιρούμενες από τον νόμο κατηγορίες. Ωστόσο, στην πράξη, σύμφωνα με έκθεση της συμβουλευτικής εταιρείας Deloitte & Touche, οι φορολογικές αρχές επιδεικνύουν μεγάλη αυστηρότητα στην εφαρμογή των ανωτέρω προϋποθέσεων, με αποτέλεσμα πολλές δαπάνες να μην γίνονται δεκτές. Επιπλέον, ιδιαίτερα αυστηρές είναι και οι προδιαγραφές των απαραίτητων δικαιολογητικών (σύμβαση, τιμολόγιο, εξοφλητική απόδειξη κλπ).

Οι μόνιμες εγκαταστάσεις αλλοδαπών νομικών προσώπων υποχρεούνται να καταβάλουν φόρο σε τριμηνιαία βάση. Η ετήσια φορολογική δήλωση πρέπει να υποβληθεί στις φορολογικές αρχές το αργότερο μέχρι τις 28 Μαρτίου του επόμενου έτους.

Το Κεφάλαιο 25 του Φορολογικού Κώδικα παραθέτει έναν περιορισμένο κατάλογο των εισοδημάτων από ρωσικές πηγές, τα οποία δεν συνδέονται με τη μόνιμη εγκατάσταση στη Ρωσία και που υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου. Ο κατάλογος περιλαμβάνει κυρίως παθητικούς τύπους εισοδήματος, όπως τα δικαιώματα, τους τόκους, τα έσοδα από μερίσματα και ενοίκια. Ξεκινώντας από την 1^η Ιανουαρίου 2015, οι υπεραξίες από την πώληση μετοχών σε μια εταιρεία (είτε ρωσική είτε ξένη), εάν περισσότερο από το 50% των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, άμεσα ή έμμεσα, αποτελείται από ακίνητη περιουσία που βρίσκεται στη Ρωσία, υπόκεινται σε φορολόγηση επί των κερδών στη Ρωσία. Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν από μη μόνιμους κατοίκους της Ρωσίας, τα οποία δεν καθορίζονται στη λίστα, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε παρακράτηση φόρου.

Κατά τη διάρκεια της εν εξελίξει μεταρρύθμισης έγιναν σημαντικές αλλαγές στη φορολογία των μερισμάτων. Την 1η Ιανουαρίου 2015, ο συντελεστής του φόρου επί των μερισμάτων που λαμβάνονται από ρωσικές και ξένες εταιρείες αυξήθηκε από 9% στο 13%. Έτσι, από 1^η Ιανουαρίου 2015, οι ακόλουθοι φορολογικοί συντελεστές ισχύουν για τα μερίσματα:

- 0% παρακράτηση φόρου επί των μερισμάτων που καταβάλλονται από ρωσικές και ξένες εταιρείες που χαρακτηρίζονται ως "στρατηγικές επενδύσεις" (50% ή περισσότερο των μετοχών με 365 ημέρες ή μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στην κατοχή τους)
- 13% παρακράτηση φόρου επί των μερισμάτων που καταβάλλονται από ρωσικές και ξένες εταιρείες για τους Ρώσους μετόχους σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, και
- 15% παρακράτηση φόρου επί των μερισμάτων που καταβάλλονται από ρωσικές εταιρείες σε αλλοδαπά νομικά πρόσωπα.

2. Φόρος ακίνητης περιουσίας

Ο φόρος ακίνητης περιουσίας είναι ένας περιφερειακός φόρος, ως εκ τούτου η εφαρμογή του διέπεται από περιφερειακούς κανονισμούς, καθώς και από τον Φορολογικό Κώδικα.

Ο μέγιστος φορολογικός συντελεστής για την ακίνητη περιουσία επί της οποίας η φορολογική βάση υπολογίζεται με βάση την υπολειμματική αξία της, είναι, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας, 2,2%, και αυτό είναι το ποσοστό που επιβάλλεται σήμερα στην πλειονότητα των περιοχών της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένης της Μόσχας και της Αγίας Πετρούπολης. Ωστόσο, από ορισμένες περιφερειακές αρχές παρέχεται μείωση του συντελεστή ή και απαλλαγή, που συχνά συνδέεται με την υλοποίηση επενδύσεων στην περιοχή.

Ο μέγιστος φορολογικός συντελεστής για την ακίνητη περιουσία επί της οποίας η φορολογική βάση υπολογίζεται με βάση την κτηματολογική αξία της έχει οριστεί στα ακόλουθα επίπεδα:

- Για τη Μόσχα: το 2015 - 1,7%, το 2016 και τα επόμενα έτη - 2%
- Για άλλες περιοχές της Ρωσικής Ομοσπονδίας: το 2015 - 1,5%, το 2016 και τα επόμενα έτη - 2%

3. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

ΦΠΑ χρεώνεται για τη διενέργεια κάθε είδους επιχειρηματικής δραστηριότητας στη Ρωσία, όπως πωλήσεις προϊόντων, εργασία, παροχή υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχονται δωρεάν. ΦΠΑ επιβάλλεται επίσης και για τις περισσότερες εισαγωγές στην Ρωσία. Τα προϊόντα που παράγονται ή συναρμολογούνται στην Ρωσία, από μία ρωσική ή ξένη εταιρεία και ακολούθως εξάγονται, δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ.

Ο ΦΠΑ υπολογίζεται με γενικό ενιαίο συντελεστή 18%, εκτός από ορισμένα τρόφιμα, ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα, προϊόντα για παιδιά, βιβλία και περιοδικά, τα οποία επιβαρύνονται με ποσοστό 10%, ενώ εξαιρούνται από ΦΠΑ κάποια είδη ιατρικού εξοπλισμού, η εισαγωγή τεχνολογικού εξοπλισμού, εάν δεν παράγεται αντίστοιχο προϊόν στη Ρωσία, όπως και ορισμένες υπηρεσίες (όπως χρηματοδοτικές υπηρεσίες κλπ).

Οι εταιρείες και οι επιχειρηματίες μπορούν να υποβάλουν αίτηση για απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής ΦΠΑ, εάν τα συνολικά έσοδά τους για τρεις συνεχόμενους μήνες, εκτός ΦΠΑ, είναι κάτω από 2 εκ. RUB (περίπου 30.000 Ευρώ).

Στην περίπτωση που το ποσό του ΦΠΑ που έχει καταβάλει η εταιρεία είναι ανώτερο από τον εισπραττόμενο ΦΠΑ, η διαφορά δύναται να εισπραχθεί με τη μέθοδο του συμψηφισμού ή της επιστροφής φόρου. Το πλεόνασμα του ΦΠΑ που εκπίπτει μπορεί να συμψηφισθεί με άλλους φόρους που επιβάλλονται από το κράτος σε διάστημα τριών μηνών από την φορολογική περίοδο κατά την οποία έχει δηλωθεί το πλεόνασμα. Με την πάροδο της περιόδου των τριών μηνών, ο φορολογούμενος δύναται να επιλέγει να συνεχίσει τον συμψηφισμό του ΦΠΑ ή να ζητήσει την επιστροφή του ΦΠΑ.

Σε περίπτωση που μία ξένη εταιρεία, η οποία δεν έχει εγγραφεί φορολογικά στη Ρωσία, παρέχει αγαθά, εργασία ή υπηρεσίες στη Ρωσία και αυτές οι προμήθειες θεωρούνται ότι γίνονται στη Ρωσία, σύμφωνα με τα κριτήρια του τόπου παροχής, η καταβολή του ΦΠΑ γίνεται μέσω ενός μηχανισμού παρακράτησης. Ο αγοραστής των αγαθών ή υπηρεσιών, ο οποίος είναι φορολογικά εγγεγραμμένος στη Ρωσία, οφείλει να ενεργεί ως ενδιάμεσος φορολογικός αντιπρόσωπος (tax agent), δηλαδή να παρακρατεί τον ΦΠΑ από το ποσό που καταβάλλεται στον αλλοδαπό προμηθευτή και να αναπέμψει αυτό το φόρο στις φορολογικές αρχές.

Το ποσοστό της παρακράτησης είναι 18/118 του ακαθάριστου τιμολογίου, ίσο με το 18% του καθαρού ποσού. Έχοντας παρακρατήσει και καταβάλει τον ΦΠΑ στις φορολογικές αρχές, ένας Ρώσος αγοραστής μπορεί στη συνέχεια να συμψηφίσει αυτόν τον ΦΠΑ έναντι του ΦΠΑ που καταβάλλει βάσει των γενικών κανόνων για συμψηφισμό ΦΠΑ. Στην πράξη, ο μηχανισμός αυτός λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο προς το ευρωπαϊκό σύστημα «αντιστροφής της επιβάρυνσης», αν και στη Ρωσία η παρακράτηση ΦΠΑ είναι ανακτήσιμη μόνο στο βαθμό που έχει πράγματι καταβληθεί από τον φορολογικό αντιπρόσωπο στις φορολογικές αρχές.

4. Άλλοι φόροι

4.1. Φόρος γης

Ο φόρος γης είναι ένας φόρος, ο οποίος επιβάλλεται από τις τοπικές αρχές. Ο φόρος γης επιβάλλεται στα νομικά πρόσωπα και τους ιδιώτες που κατέχουν γη ή έχουν μόνιμο δικαίωμα χρήσης γης. Νομικές οντότητες και άτομα που χρησιμοποιούν τη γη δωρεάν ή με συμβάσεις μίσθωσης δεν υπόκεινται σε φόρο γης.

Η φορολογική βάση είναι η κτηματολογική αξία της γης, όπως αυτή καθορίζεται την 1η Ιανουαρίου του έτους αναφοράς.

Οι τοπικές αρχές καθορίζουν τον συντελεστή του φόρου γης. Σύμφωνα με τον Φορολογικό Κώδικα, τα ποσοστά αυτά δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια:

- 0,3% της κτηματολογικής αξίας της γης που είτε (i) χρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς, (ii) καταλαμβάνεται από κατοικίες ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, ή (iii) αποκτήθηκε για ιδιωτική γεωργία
- 1,5% της κτηματολογικής αξίας των υπολοίπων κατηγοριών γης

4.2. Φόρος μεταφορών

Φόρος που επιβάλλεται σε περιφερειακό επίπεδο, ως εκ τούτου η εφαρμογή του διέπεται από περιφερειακούς κανονισμούς, καθώς και από τον Κώδικα Φορολογίας. Μια περιοχή μπορεί να επιβάλει αυτό το φόρο μόνο εφόσον η νομοθεσία της περιλαμβάνει διατάξεις για φόρο μεταφορών, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας.

Νομικά και φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένοι ιδιοκτήτες οχημάτων μεταφοράς υπόκεινται σε φόρο μεταφοράς. Ως οχήματα μεταφοράς ορίζονται όχι μόνο τα αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες, σκούτερ ή λεωφορεία, αλλά περιλαμβάνουν και άλλα οχήματα, όπως αεροσκάφη, ελικόπτερα, σκάφη, snowmobiles, κ.λπ. Ωστόσο, τα αεροσκάφη, τα πλοία και τα σκάφη των ποταμών που ανήκουν σε εταιρείες των οποίων η κύρια δραστηριότητα είναι η μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων απαλλάσσονται από τον φόρο αυτό, όπως επίσης και τα οχήματα που χρησιμοποιούνται στη γεωργική παραγωγή.

Η φορολογική βάση για τα οχήματα μεταφορών που υπόκεινται σε φόρο μεταφοράς εξαρτάται από τον τύπο του οχήματος. Οι φορολογικοί συντελεστές ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας, με εκείνους για τα μηχανοκίνητα μεταφορικά οχήματα να κυμαίνονται από 1 έως 200 ρούβλια ανά μονάδα ιπποδύναμης. Οι περιφερειακές αρχές έχουν την εξουσία να αυξήσουν ή να μειώσουν τον φόρο αυτό έως και 10 φορές για ορισμένους τύπους μηχανοκίνητων μεταφορικών οχημάτων. Ειδικό φορολογικό συντελεστής ισχύουν για πολυτελή αυτοκίνητα.

4.3. Φόρος νερού

Επιβάλλεται μόνο στις επιχειρήσεις που καταναλώνουν νερό για ειδικούς και σαφώς οριζόμενους επιχειρηματικούς σκοπούς.

Οι φορολογικοί συντελεστές διαφέρουν για τους διαφορετικούς τύπους κατανάλωσης και υπολογίζονται σε ρούβλια ανά 1000 κ.μ. καταναλωθέντος νερού.

4.4. Κρατικό τέλος

Ο Φορολογικός Κώδικας περιλαμβάνει έναν εξαντλητικό κατάλογο περιπτώσεων που επιβάλλονται κρατικά τέλη. Τα κύρια τέλη που αφορούν τις νομικές οντότητες περιλαμβάνουν:

- Έναρξη δικαστικής προσφυγής
- Κρατική εγγραφή νομικού προσώπου, διαπίστευση υποκαταστημάτων και γραφείων αντιπροσωπείας αλλοδαπών νομικών προσώπων
- Κρατική εγγραφή έκδοσης μετοχών, συμπεριλαμβανομένων ορισμένων τίτλων που διατίθενται μέσω εγγραφής
- Δημόσια εγγραφή ενός αμοιβαίου επενδυτικού κεφαλαίου
- Έκδοση άδειας για διεξαγωγή ορισμένων δραστηριοτήτων
- Παροχή υπηρεσιών από συμβολαιογράφους
- Εγγραφή οχημάτων

5. Ειδικά φορολογικά καθεστώτα

Ο Φορολογικός Κώδικας προβλέπει ειδικά φορολογικά καθεστώτα, με τα οποία ένας φορολογούμενος μπορεί να καταβάλει ένα ενιαίο φόρο αντί για πολλούς και διαφορετικούς φόρους. Τα καθεστώτα αυτά εφαρμόζονται μόνο εφόσον πληρούνται ορισμένα κριτήρια και δεν

μπορούν να εφαρμοστούν σε συνδυασμό, ήτοι εάν ένας φορολογούμενος υπάγεται σε ένα από αυτά δεν μπορεί να υπαχθεί και σε δεύτερο. Τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα είναι:

5.1. Ενοποιημένος φόρος επί του τεκμαρτού εισοδήματος

Οι τοπικές φορολογικές αρχές επιτρέπουν σε ορισμένους φορολογούμενους να καταβάλλουν έναν ενοποιημένο φόρο επί του τεκμαρτού εισοδήματος εάν οι φορολογούμενοι ασχολούνται με:

- ο Οικιακές καταναλωτικές υπηρεσίες
- ο Κτηνιατρικές υπηρεσίες
- ο Επισκευή, πλύσιμο αυτοκινήτων
- ο Ενοικίαση χώρων στάθμευσης και παροχή υπηρεσιών στάθμευσης οχημάτων
- ο Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές
- ο Λιανικό εμπόριο και υπηρεσίες catering (υπό ορισμένες προϋποθέσεις)
- ο Ορισμένες κατηγορίες διαφήμισης
- ο Παροχή υπηρεσιών φιλοξενίας (υπό ορισμένες προϋποθέσεις)

Ο ενοποιημένος φόρος εφαρμόζεται εάν ο φορολογούμενος πληροί τα κάτωθι κριτήρια:

- Ο μέσος ετήσιος αριθμός εργαζομένων δεν υπερβαίνει τους 100
- Άλλα νομικά πρόσωπα κατέχουν λιγότερο από το 25% των μετοχών του

Οι φορολογούμενοι που υπάγονται σε αυτό το καθεστώς απαλλάσσονται από τον φόρο επί των κερδών, τον ΦΠΑ (εκτός από τον ΦΠΑ που επιβάλλεται επί των εισαγωγών) και από τον φόρο ακίνητης περιουσίας (εκτός από αυτόν που επιβάλλεται επί της κτηματολογικής αξίας), όσον αφορά τις λειτουργίες που υπόκεινται σε αυτούς τους φόρους.

Ο φορολογικός συντελεστής είναι 15%.

5.2. Απλοποιημένο φορολογικό σύστημα

Στο απλοποιημένο σύστημα οι φόροι επί των κερδών, ο ΦΠΑ (εκτός από τον ΦΠΑ που επιβάλλεται επί των εισαγωγών) και ο φόρος ακίνητης περιουσίας (εκτός από αυτόν που επιβάλλεται επί της κτηματολογικής αξίας) μπορούν να αντικατασταθούν.

Μία επιχείρηση μπορεί να υπαχθεί στο απλοποιημένο σύστημα εάν πληροί τα ακόλουθα κριτήρια κατά τους πρώτους 9 μήνες του έτους που προηγείται της σχεδιαζόμενης υιοθέτησης του απλοποιημένου συστήματος:

- ο Τα έσοδα της επιχείρησης δεν υπερβαίνουν τα 45.000.000 ρούβλια (περίπου 640.000 ευρώ), αν και το όριο αυτό υπόκειται σε ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή.
- ο Η καθαρή αξία των πάγιων περιουσιακών στοιχείων δεν υπερβαίνει τα 100.000.000 ρούβλια (περίπου 1,5 εκ. ευρώ).
- ο Ο μέσος ετήσιος αριθμός εργαζομένων δεν υπερβαίνει τους 100.

Οι κάτωθι οντότητες δεν μπορούν να εφαρμόσουν το απλοποιημένο σύστημα:

- Ρωσικά νομικά πρόσωπα με υποκαταστήματα
- Αλλοδαπά νομικά πρόσωπα και τα γραφεία αντιπροσωπείας/υποκαταστήματα αυτών
- Τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρείες, συνταξιοδοτικά ταμεία, τα συμβαλλόμενα μέρη σε συμφωνίες από κοινού παραγωγής, όσοι υπάγονται στο ενιαίο αγροτικό φορολογικό σύστημα κ.ά.
- Νομικά πρόσωπα, των οποίων πάνω από το 25% των μετοχών του κατέχεται από άλλα νομικά πρόσωπα.

Ο φορολογικός συντελεστής στο απλοποιημένο σύστημα μπορεί να είναι:

- 6% επί των εσόδων, ή
- 15% επί των κερδών. Ωστόσο, οι περιφερειακές αρχές διατηρούν το δικαίωμα να μειώσουν ακόμα και στο 5% τον συντελεστή αυτό ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκει ο φορολογούμενος.

Οι φορολογούμενοι πρέπει να προκαταβάλλουν τον φόρο σε τριμηνιαία βάση, με την τελική ετήσια πληρωμή να πρέπει να καταβληθεί έως τις 31 Μαρτίου του επόμενου ημερολογιακού έτους.

5.3. Ενιαίος αγροτικός φόρος

Ο φόρος αυτός αφορά τους αγρότες και τους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων. Ο φόρος αυτός αντικαθιστά τον φόρο επί των κερδών, τον ΦΠΑ (εκτός από τον ΦΠΑ που επιβάλλεται επί των εισαγωγών) και τον φόρο ακίνητης περιουσίας. Ο φόρος υπολογίζεται επί του εισοδήματος μείον τα εκπιπτόμενα έξοδα, τα οποία θα πρέπει να είναι αιτιολογημένα και καταλλήλως τεκμηριωμένα. Ο φορολογικός συντελεστής αυτής της κατηγορίας φόρου είναι 6% και απαιτείται προκαταβολή φόρου μετά τους πρώτους έξι μήνες, με την τελική πληρωμή και την ολοκλήρωση της επιστροφής φόρου να πρέπει να έχουν γίνει μέχρι την 31^η Μαρτίου του επόμενου έτους.

6. Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης στη Ρωσία καταβάλλονται από τους εργοδότες με την μορφή των υποχρεωτικών εισφορών στο Δημόσιο Ταμείο Συντάξεων, το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Ομοσπονδιακό Ταμείο Υποχρεωτικής Ιατρικής Ασφάλισης για κάθε εργαζόμενο μιας επιχείρησης.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2015, οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης ισχύουν σε συνολικό ποσοστό 30% (το ίδιο ποσοστό όπως και για το 2014) του ετήσιου μισθού του εργαζομένου, με τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

- α) για τις εισφορές προς το Δημόσιο Ταμείο Συντάξεων: 796.000 ρούβλια
- β) για τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων: 718.000 ρούβλια
- γ) για τις εισφορές προς το Ομοσπονδιακό Ταμείο Υποχρεωτικής Ιατρικής Ασφάλισης - χωρίς όριο.

Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καταβάλλονται ως εξής: (i) στο Δημόσιο Ταμείο Συντάξεων ποσοστό 22% του ποσού που δεν υπερβαίνει το όριο και 10% του ποσού της υπέρβασης, (ii) στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ποσοστό 2,9 % του ποσού που δεν υπερβαίνει το όριο και 0% του ποσού της υπέρβασης, (iii) στο Ομοσπονδιακό Ταμείο Υποχρεωτικής Ιατρικής Ασφάλισης ποσοστό 5,1% επί του ποσού χωρίς όριο. Οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καταβάλλονται σε μηνιαία βάση.

Κατά τη διάρκεια μιας μεταβατικής περιόδου από το 2011 έως το 2027 εφαρμόζονται μειωμένοι συντελεστές εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για ορισμένες κατηγορίες, π.χ. εταιρείες πληροφορικής, παραγωγούς γεωργικών προϊόντων, ορισμένες εταιρείες που εφαρμόζουν το απλοποιημένο σύστημα φορολογίας, εταιρείες που είναι κάτοικοι ορισμένων ειδικών οικονομικών ζωνών και περιοχών προτεραιότητας για κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη, δημοσιονομικά επιστημονικά ιδρύματα και άλλες κατηγορίες που αναφέρονται στο νόμο, οι

οποίοι θα καταβάλλουν εισφορές κοινωνικής ασφάλισης με μειωμένους συντελεστές που κυμαίνονται από 0% έως 30%.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2015, οι μισθοί ή άλλες πληρωμές προς ξένους πολίτες που διαμένουν προσωρινά στη Ρωσία και εργάζονται με συμβάσεις απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια της σύμβασης εργασίας υπόκειται σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που καταβάλλονται (i) στο Δημόσιο Ταμείο Συντάξεων με τον κανονικό συντελεστή του 22% για ποσά που δεν υπερβαίνουν το όριο και 10% για το υπερβάλλον και (ii) στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε ποσοστό 1,8% για το ποσό που δεν υπερβαίνει το όριο και 0% για το ποσό της υπέρβασης. Εξαιρούνται οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους λεγόμενους «ξένους ειδικούς υψηλής ειδίκευσης» (“highly-qualified foreign specialists”), δηλαδή ξένοι πολίτες με σημαντική εργασιακή εμπειρία, ικανότητες και επιτεύγματα, των οποίων οι μισθοί είναι υψηλότεροι από το όριο που ορίζει ο Νόμος 115 από 25 Ιουλίου 2002 (π.χ. για τους αλλοδαπούς ερευνητές, το κατώτατο όριο είναι 83.500 ρούβλια μηνιαίος μισθός).

7. Φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων

Τόσο οι φορολογικοί κάτοικοι Ρωσίας όσο και οι μη μόνιμοι κάτοικοι υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στη Ρωσία. Τα άτομα φορολογούνται σύμφωνα με το καθεστώς τους ως εξής: Οι φορολογικοί κάτοικοι φορολογούνται για το συνολικό εισόδημά τους, ενώ οι μη κάτοικοι φορολογούνται μόνο για το εισόδημα που λαμβάνουν από ρωσικές πηγές, ανεξάρτητα από τη φύση των εισοδημάτων.

Οι φορολογικοί συντελεστές που ισχύουν για τους κατοίκους και τους μη κατοίκους διαφέρουν:

- Η βασική κλίμακα για πρόσωπα με φορολογική έδρα τη Ρωσία (φυσική παρουσία περισσότερες από 183 ημέρες εντός ενός έτους) ανέρχεται στο 13% του φορολογητέου εισοδήματος (Άρθρο 224 Φορολογικού Κώδικα Ρωσικής Ομοσπονδίας). Επιπλέον, προβλέπεται συντελεστής 35% ισχύει για ορισμένα βραβεία, τους τόκους που υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια για τις τραπεζικές καταθέσεις και το εισόδημα που θεωρείται ότι έχει παραχθεί από χαμηλότοκα δάνεια (εκτός από τα δάνεια που χρησιμοποιούνται για την απόκτηση ακινήτων)
- Για τα πρόσωπα με φορολογική έδρα εκτός Ρωσίας (φυσική παρουσία λιγότερες από 183 ημέρες εντός ενός έτους) ο φορολογικός συντελεστής ανέρχεται στο 30% για όλα τα είδη εισοδήματος που προέρχεται από ρωσικές πηγές. Το παθητικό εισόδημα (εισόδημα π.χ. από μία επένδυση) θεωρείται ρωσικής προέλευσης, εφόσον αυτό οφείλεται/καταβάλλεται από πηγή που βρίσκεται στη Ρωσία. Δεδουλευμένο εισόδημα (π.χ. από την απασχόληση) θεωρείται ρωσικής προέλευσης, εφόσον η εργασία για την οποία καταβάλλεται πραγματοποιείται στη Ρωσία. Τα μερίσματα που καταβάλλονται από ρωσικούς οργανισμούς σε μη μόνιμους κατοίκους φορολογούνται με συντελεστή 15%, ο οποίος παρακρατείται στην πηγή.

ΣΤ. Κανόνες και πρότυπα εμπορίου

1. Συμμετοχή Ρωσίας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου και την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση

Τον Αύγουστο του 2012, η Ρωσία έγινε πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Από εκείνο το σημείο και έπειτα, η Ρωσία πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες του ΠΟΕ, καθώς και τους όρους και τις προϋποθέσεις προσχώρησης όπως συμφωνήθηκε κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, το ανώτατο δασμολογικό κατώφλι κατά μέσο όρο για τη Ρωσική Ομοσπονδία από το 2017 θα είναι 7,8% σε σύγκριση με το μέσο όρο του 10% το 2011 για όλα τα προϊόντα. Ειδικότερα, το μέσο ανώτατο όριο των δασμών για τα γεωργικά προϊόντα θα είναι 10,8%, σημαντικά χαμηλότερο από το μέσο όρο του 13,2% κατά την ημερομηνία ένταξης της Ρωσίας στον οργανισμό, ενώ το μέσο ανώτατο όριο για τα βιομηχανικά προϊόντα θα είναι 7,3%, έναντι 9,5% κατά την ημερομηνία προσχώρησης.

Επιπλέον, από το 2015, μεταξύ Ρωσίας, Λευκορωσίας, Καζακστάν, Αρμενίας και (από τον Αύγουστο του 2015) Κιργιζίας λειτουργεί η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση (ΕΟΕ). Η ΕΟΕ αποτελεί συνέχεια της Τελωνιακής Ένωσης Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν, η οποία ιδρύθηκε το 2010. Τα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει κοινή ονοματολογία για τα αγαθά, το Εναρμονισμένο Σύστημα της ΕΟΕ (με βάση το Διεθνές Εναρμονισμένο Σύστημα), και κοινό δασμολόγιο για τα εμπορεύματα που εισάγονται από τρίτες χώρες.

Τον Σεπτέμβριο του 2015, η ΕΟΕ προχώρησε σε περαιτέρω μείωση των ποσοστών των εισαγωγικών δασμών για 4.061 προϊόντα (κυρίως για ηλεκτρονικές συσκευές, έπιπλα, οικιακές συσκευές, υφάσματα), σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Ρωσίας στον ΠΟΕ.

Θα πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι το 90% των συντελεστών των εισαγωγικών δασμών του ενοποιημένου δασμολογίου της ΕΟΕ που εφαρμόζονταν από την ημερομηνία προσχώρησης ήταν χαμηλότερο από τα ποσοστά των εισαγωγικών δασμών σύμφωνα με το πρωτόκολλο προσχώρησης στον ΠΟΕ. Αυτό σημαίνει ότι η Ρωσία διατηρεί το δικαίωμα να αυξήσει τους εισαγωγικούς δασμούς για ορισμένα είδη εμπορευμάτων.

Το 2015 τα μέλη της ΕΟΕ αποφάσισαν να υιοθετήσουν τον νέο Τελωνιακό Κώδικα της ΕΟΕ, ο οποίος θα αντικαταστήσει τον υπάρχοντα Τελωνιακό Κώδικα της Τελωνιακής Ένωσης (σε ισχύ από το 2010). Ο νέος Τελωνιακός Κώδικας πρόκειται να εισαγάγει τις ακόλουθες κύριες καινοτομίες:

- i. όλες οι διαδικασίες εκτελωνισμού θα πρέπει να γίνονται ηλεκτρονικά (έγγραφα σε έντυπη μορφή θα επιτρέπονται μόνο σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις)
- ii. τα εμπορεύματα θα πρέπει να απελευθερώνονται αυτόματα χωρίς τη συμμετοχή των τελωνειακών επιθεωρητών
- iii. τα εμπορεύματα πρέπει να απελευθερώνονται από τις τελωνειακές αρχές εντός 4 ωρών από την καταχώρηση της τελωνειακής διασάφησης (επί του παρόντος η διαδικασία αυτή διαρκεί 1 ημέρα)
- iv. ο διασαφιστής πρέπει να έχει τη δυνατότητα να καταθέσει την τελωνειακή διασάφηση εισαγωγής/εξαγωγής χωρίς προσκόμιση των δικαιολογητικών
- v. τα δικαιώματα και οι απλουστεύσεις που ισχύουν για τους εγκεκριμένους οικονομικούς φορείς (ΑΕΟ) θα επεκταθούν

- vi. οι τελωνειακοί κανονισμοί θα καθορίζονται κατά κύριο λόγο σε υπερεθνικό επίπεδο στην ΕΟΕ και ο νέος τελωνειακός κώδικας της ΕΟΕ θα περιλαμβάνει πολύ λιγότερες αναφορές στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών από τον τελωνειακό κώδικα της Τελωνειακής Ένωσης
- vii. οι εισαγωγείς θα ακολουθούν ειδική διαδικασία για την προκαταρκτική ενημέρωση των τελωνειακών αρχών σχετικά με την εισαγωγή των εμπορευμάτων
- viii. θα καθιερωθεί ενιαίο σημείο επαφής μεταξύ των εισαγωγέων και των τελωνειακών αρχών, μέσω του οποίου θα ολοκληρώνονται όλες οι διαδικασίες και διατυπώσεις.

Ο τελωνειακός κώδικας της ΕΟΕ αναμένεται να απλοποιήσει τις διαδικασίες εκτελωνισμού για τους εισαγωγείς και εξαγωγείς και να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της επιχειρηματικής κοινότητας. Αρχικά, ο νέος τελωνειακός κώδικας της ΕΟΕ είχε προγραμματιστεί να εκδοθεί στις αρχές του 2016, αλλά τελικά αυτό αναμένεται το 2017.

2. Επιβαρύνσεις κατά την εισαγωγή προϊόντων

2.1. Τελωνειακοί Δασμοί

Δασμό πληρώνουν όλα τα προϊόντα με βάση τη δασμολογική τους κλάση. Για την κωδικοποίηση των προϊόντων χρησιμοποιείται το εναρμονισμένο σύστημα. Το ύψος των δασμών ανέρχεται στις περισσότερες περιπτώσεις από 5% έως και 25% επί της αξίας και για κάποια αγαθά ορίζονται κατώτατα όρια. Η μορφή των τελωνειακών δασμών ορίζεται από τον τελωνειακό κώδικα

Η βάση δεδομένων της Ε.Ε. για το 'είσοδο στην αγορά της Ρωσίας' Market access' <http://mkaccdb.eu.int>, παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την κοινοτική ονοματολογία, και τα ποσοστά τελωνειακών δασμών που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή προϊόντων στην Ρωσία. Η παροχή των πληροφοριών αυτών είναι δωρεάν για τις ελληνικές εταιρείες. Πληροφορίες για το ύψος των δασμών μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της ρωσικής Τελωνειακής Υπηρεσίας: www.russian-customs.org ή www.costums.ru καθώς επίσης και στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων "Alta" στην εξής παραπομπή: <http://www.alta.ru/ett/>.

2.2. Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

Ο ΦΠΑ υπολογίζεται με γενικό ενιαίο συντελεστή 18%, εκτός από ορισμένα τρόφιμα, ιατρικά και φαρμακευτικά προϊόντα, προϊόντα για παιδιά, βιβλία και περιοδικά, τα οποία επιβαρύνονται με ποσοστό 10%, ενώ εξαιρούνται από ΦΠΑ κάποια είδη ιατρικού εξοπλισμού, η εισαγωγή τεχνολογικού εξοπλισμού, εάν δεν παράγεται αντίστοιχο προϊόν στη Ρωσία, όπως και ορισμένες υπηρεσίες (όπως χρηματοδοτικές υπηρεσίες κλπ).

Ο ΦΠΑ επιβάλλεται επί της συνολικής αξίας, η οποία διαμορφώνεται ως το άθροισμα:

- α) της αξίας του φορτίου, όπως δηλώθηκε στο τελωνείο
- β) των δασμών
- γ) του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (επιβάλλεται μόνο σε συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών)

2.3. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) (АКЦИЗ)

Σύμφωνα με την Ομοσπονδιακή Φορολογική Υπηρεσία, ο Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης επιβάλλεται μόνο στις εξής κατηγορίες προϊόντων:

- αιθανόλη που παράγεται από πρώτες ύλες (τρόφιμα ή μη τρόφιμα), στα οποία συμπεριλαμβάνεται η μετουσιωμένη αιθυλική αλκοόλη, η ακατέργαστη αλκοόλη, τα αποστάγματα οίνου, το σταφύλι, τα φρούτα, το κονιάκ
- προϊόντα που περιέχουν αλκοόλη (διαλύματα, γαλακτώματα, εναιωρήματα, και άλλα είδη προϊόντων σε υγρή μορφή) με περιεκτικότητα σε αιθανόλη μεγαλύτερη από 9%, με την εξαίρεση των αλκοολούχων ποτών
- αλκοολούχα ποτά (βότκα, λικέρ και οινοπνευματώδη ποτά, κονιάκ, κρασί, οίνος από φρούτα, οίνος λικέρ, αφρώδης οίνος (σαμπάνια), ποτά κρασιού, μηλίτης, μηλίτης από αχλάδια, υδρόμελι, μπίρα, ποτά που παράγονται με βάση τη μπίρα, άλλα ποτά με περιεκτικότητα σε αιθυλική αλκοόλη > 0,5%, με εξαίρεση των προϊόντων διατροφής, σύμφωνα με κατάλογο που καταρτίστηκε από την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας
- προϊόντα καπνού
- επιβατικά αυτοκίνητα
- μοτοσικλέτες με κυβισμό άνω των 112,5 kW (150 hp)
- βενζίνη
- καύσιμο πετρελαίου
- λάδια κινητήρων για ντίζελ και (ή) κινητήρες με έγχυση
- νέφτι
- μεσαία αποστάγματα
- βενζόλιο, παραξυλολίου, ορθοξυλένιο
- κηροζίνη
- φυσικό αέριο (στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις διεθνείς συνθήκες της Ρωσικής Ομοσπονδίας).

Ο φορολογικός συντελεστής καθορίζεται χωριστά για κάθε αγαθό (άρθρο 193 του Φορολογικού Κώδικα της Ρωσικής Ομοσπονδίας).

2.4. Τέλη εκτελωνισμού

Κατά την εισαγωγή προϊόντων στη Ρωσία χρεώνονται κόστη για την διεκπεραίωση της κάθε διασάφησης (έξοδα τελωνείου) ανάλογα με το ύψος της τελωνειακής αξίας του εμπορεύματος, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Τελωνειακή αξία εμπορεύματος	Έξοδα τελωνείου
Έως 200.000 ρούβλια	500 ρούβλια
Έως 450.000 ρούβλια	1000 ρούβλια
Έως 1.200.000 ρούβλια	2000 ρούβλια
Έως 2.500.000 ρούβλια	5.500 ρούβλια
Έως 5.000.000 ρούβλια	7.500 ρούβλια
Έως 10.000.000 ρούβλια	20.000 ρούβλια
Άνω των 10.000.000 ρούβλια	30.000 ρούβλια

Σε περίπτωση που η τελωνειακή διασάφηση υποβληθεί ηλεκτρονικά, υπάρχει έκπτωση 25% επί των εξόδων τελωνείου. Σε αυτά τα κόστη θα πρέπει να προστεθεί και η αμοιβή του εκτελωνιστή,

η οποία κατά μέσο όρο ανέρχεται σε 15.000-20.000 ρούβλια (περίπου 210-280 ευρώ). Των τελών αυτών εξαιρούνται τα εμπορεύματα που εισέρχονται στη ρωσική επικράτεια ως δείγματα ή εκθεσιακά προϊόντα.

3. Τελωνειακή αξία εμπορευμάτων

Η δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων που εισάγονται στην ΕΟΕ, η οποία χρησιμοποιείται ως βάση για τον υπολογισμό των εισαγωγικών δασμών και φόρων, περιλαμβάνει το κόστος των αγαθών, τα έξοδα ασφάλισης και το κόστος για τη μεταφορά των εμπορευμάτων στα τελωνειακά σημεία στα σύνορα της ΕΟΕ. Ανάλογα με τις πραγματικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένων των συμβατικών ρυθμίσεων, ένας εισαγωγέας μπορεί επιπλέον να συμπεριλάβει στην δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων δικαιώματα (που καταβάλλονται για το δικαίωμα χρήσης των εμπορικών σημάτων και άλλων δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, προκειμένου να μεταπωλούν τα αγαθά) ή άλλα έσοδα (π.χ. έξοδα μεταφοράς, έξοδα ασφάλισης κ.λπ.), υπό την προϋπόθεση ότι ο ίδιος υποχρεούται, άμεσα ή έμμεσα (π.χ. μέσω τρίτων), να πληρώσει για τα δικαιώματα ή για άλλες αμοιβές αδειών χρήσης, ως άμεση συνέπεια της εισαγωγής των εμπορευμάτων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι ρωσικές τελωνειακές αρχές συχνά αυξάνουν την τελωνειακή αξία των εισαγόμενων εμπορευμάτων και οι εισαγωγείς έχουν το δικαίωμα να αμφισβητήσουν αυτές τις προσαρμογές στο δικαστήριο. Σύμφωνα με την εμπειρία, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, τα δικαστήρια υποστηρίζουν τους εισαγωγείς.

4. Απαιτήσεις εισαγωγής

4.1. Υγειονομικά και επιδημιολογικά μέτρα

Τα ενιαία υγειονομικά μέτρα της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΟΕ) εφαρμόζονται προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι τα αγαθά που εισάγονται και διανέμονται στην επικράτεια της ΕΟΕ συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις ασφάλειας και δεν αποτελούν απειλή για τη ζωή και την υγεία. Οι ενιαίοι υγειονομικοί κανόνες εφαρμόζονται στα εξωτερικά σύνορα και σε ολόκληρο το έδαφος της ΕΟΕ και περιλαμβάνουν τρεις κατηγορίες προϊόντων:

α) κατάλογος προϊόντων που υπόκεινται σε υγειονομικό-επιδημιολογικό έλεγχο (περιλαμβάνει σχεδόν όλα τα προϊόντα τροφίμων και καταναλωτικών αγαθών). Εμπορεύματα που υπάγονται σε αυτή τη λίστα πρέπει να συμμορφώνονται με τις καθιερωμένες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας.

β) κατάλογος εμπορευμάτων που υπόκεινται σε υποχρέωση κρατικής καταχώρισης (state registration), η οποία απαιτείται προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση με τις υγειονομικές-επιδημιολογικές απαιτήσεις και απαιτήσεις υγιεινής και ισχύει για προϊόντα διατροφής, καλλυντικά και οικιακά χημικά προϊόντα, ορισμένα είδη ένδυσης, μεταλλικό νερό, αλκοολούχα ποτά, κ.λπ. Η κρατική καταχώριση πρέπει να πραγματοποιείται πριν από την εισαγωγή των εμπορευμάτων στην ΕΟΕ.

γ) κατάλογος των εξαιρέσεων από την υποχρέωση κρατικής καταχώρισης (για παράδειγμα, όταν τα εμπορεύματα εισάγονται ως εκθέματα για εμπορική έκθεση).

Ο υγειονομικός-επιδημιολογικός έλεγχος γίνεται στα τελωνειακά σημεία εισόδου της ΕΟΕ, όταν τα εμπορεύματα διασχίζουν τα τελωνειακά σύνορα της ΕΟΕ, καθώς και στο έδαφος της ΕΟΕ. Το πιστοποιητικό κρατικής καταχώρησης για τα ελεγχόμενα προϊόντα, θα πρέπει να εκδοθεί πριν από την εισαγωγή των εμπορευμάτων στο έδαφος της ΕΟΕ.

4.2. Τεχνικοί Κανονισμοί (επιβεβαίωση της συμμόρφωσης)

Η επιβεβαίωση της συμμόρφωσης έχει σχεδιαστεί για να επιβεβαιώσει ότι τα προϊόντα συμμορφώνονται με τις κανονιστικές απαιτήσεις ποιότητας και τις απαιτήσεις των καταναλωτών. Η επιβεβαίωση της συμμόρφωσης στη Ρωσία βασίζεται στους ρωσικούς εθνικούς κανονισμούς και τη νομοθεσία της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΟΕ). Οι τεχνικοί κανόνες της ΕΟΕ έχουν καθιερώσει έναν ενιαίο κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται σε υποχρεωτική επιβεβαίωση της συμμόρφωσης με τη μορφή (i) της πιστοποίησης ή (ii) της δήλωσης συμμόρφωσης, καθώς και ενιαία μορφή των εντύπων για την (i) πιστοποίηση και (ii) τη δήλωση συμμόρφωσης, που εκδίδονται από τους διαπιστευμένους οργανισμούς και τα εργαστήρια των κρατών μελών της ΕΟΕ και ισχύουν σε ολόκληρη την ΕΟΕ.

Εκτός από τον ενοποιημένο κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται σε υποχρεωτική επιβεβαίωση της συμμόρφωσης, οι τεχνικοί κανόνες της ΕΟΕ περιλαμβάνουν μια σειρά Τεχνικών Κανονισμών με απαιτήσεις για τα αγαθά του ενοποιημένου καταλόγου, συμπεριλαμβανομένων των 47 τεχνικών κανονισμών προτεραιότητας της Τελωνειακής Ένωσης. Τον Δεκέμβριο του 2015, είχαν ήδη εκδοθεί 35 τεχνικοί κανονισμοί της ΕΟΕ, μεταξύ των οποίων οι κανονισμοί για την ασφάλεια των: μηχανημάτων και εξοπλισμού, ανελκυστήρων, εξοπλισμού χαμηλής τάσης, ενδυμάτων, σιταριού, τροφίμων, χυμών, αρωμάτων και καλλυντικών, παιχνιδιών, πυροτεχνημάτων, συσκευασίας, ηλεκτρομαγνητικής συμβατότητας, κ.ά. Το 2016 θα τεθεί σε ισχύ ο τεχνικός κανονισμός της ΕΟΕ για τα προϊόντα καπνού, ενώ ορισμένοι τεχνικοί κανονισμοί προβλέπεται να εκδοθούν το 2016 ή αργότερα (για παράδειγμα, σχετικά με την ασφάλεια των χημικών προϊόντων, κτιρίων και κατασκευών, δομικών υλικών και συναφών προϊόντων, πουλερικών, ψαριών κλπ).

Μόλις οι τεχνικοί κανονισμοί της ΕΟΕ τεθούν σε ισχύ θα πρέπει να καταργηθούν οι σχετικές ρωσικές εθνικές απαιτήσεις (προδιαγραφές) για τα ίδια προϊόντα. Ξεκινώντας από την 1^η Ιανουαρίου 2015, τα κράτη μέλη της ΕΟΕ δεν μπορούν να εκδίδουν οποιοσδήποτε πρόσθετες τεχνικές απαιτήσεις σε εθνικό επίπεδο για τυχόν προϊόντα που δεν περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο κατάλογο των προϊόντων της ΕΟΕ που υπόκεινται σε υποχρεωτική επιβεβαίωση της συμμόρφωσης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι επί του παρόντος εξακολουθούν να εφαρμόζονται στις χώρες της ΕΟΕ τόσο οι τεχνικοί κανόνες της ΕΟΕ, όσο και εθνικά πρότυπα και εθνικοί κατάλογοι προϊόντων που υπόκεινται σε υποχρεωτική επιβεβαίωση της συμμόρφωσης. Ως εκ τούτου, επί του παρόντος δύο διαφορετικά συστήματα επιβεβαίωσης συμμόρφωσης συνυπάρχουν στην ΕΟΕ, δηλαδή, το ενοποιημένο σύστημα της ΕΟΕ και οι εθνικά (τοπικά) εφαρμοζόμενοι τεχνικοί κανόνες της Ρωσίας, της Λευκορωσίας, του Καζακστάν, της Αρμενίας και της Κιργιζίας. Πριν από την εισαγωγή αγαθών σε οποιοδήποτε μέλος της ΕΟΕ είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι τα προϊόντα συμμορφώνονται και με τα δύο συστήματα.

Προκειμένου να διευκολυνθεί και να βελτιωθεί το ρωσικό σύστημα τεχνικών κανονισμών, ιδρύθηκε στα τέλη του 2011 η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Διαπίστευσης, η οποία αποτελεί κοινό

φορέα, αρμόδιο για τη διαπίστευση των φορέων πιστοποίησης και των εργαστηρίων δοκιμών, τη διατήρηση μητρώων και την κρατική εποπτεία (<http://fsa.gov.ru/>).

Οι υποχρεωτικοί τεχνικοί κανονισμοί της Ρωσίας και της ΕΟΕ μαζί με τη ρωσική νομοθεσία για την προστασία των δικαιωμάτων των καταναλωτών εφαρμόζουν τις ακόλουθες απαιτήσεις σε σχέση με τα ελεγχόμενα προϊόντα:

- i. Ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικής ασφάλειας
- ii. Υποχρεωτική πιστοποίηση / δήλωση συμμόρφωσης
- iii. Υποχρεωτικές απαιτήσεις σήμανσης
- iv. Χρήση ειδικών συμβόλων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης σήματος κυκλοφορίας στην αγορά ("EAC").

Επιπλέον, ορισμένες ειδικές απαιτήσεις πιστοποίησης μπορεί να ισχύουν όσον αφορά τα εμπορεύματα στον τομέα της πυρασφάλειας (δηλαδή, διάφορα δομικά προϊόντα που προορίζονται ειδικά για την πυρασφάλεια), καθώς και για τον εξοπλισμό και το λογισμικό στον τομέα της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων τύπων εμπιστευτικών πληροφοριών.

Ξεκινώντας από το 2014, οι ρωσικές τελωνειακές αρχές δεν πρέπει πλέον να απαιτούν τα πιστοποιητικά ή οι δηλώσεις συμμόρφωσης να υποβάλλονται σε έντυπα ή σε ηλεκτρονικά αντίγραφα κατά τον εκτελωνισμό των εισαγόμενων εμπορευμάτων. Ο εισαγωγέας πρέπει να αναφέρει τις σχετικές λεπτομέρειες των εν λόγω πιστοποιητικών ή δηλώσεων (εάν υπάρχουν) στην τελωνειακή διασάφηση εισαγωγής. Παρά το γεγονός αυτό, στην πράξη, πολλές φορές οι εισαγωγείς υποχρεούνται να παρέχουν τα πιστοποιητικά/δηλώσεις συμμόρφωσης σε έντυπη μορφή (για παράδειγμα, στην περίπτωση των πρόσθετων τελωνειακών ελέγχων για ορισμένες αποστολές).

4.3. Φυτοϋγειονομικός και κτηνιατρικός έλεγχος

Η εισαγωγή στη Ρωσία ορισμένων τύπων προϊόντων, όπως τα ζώα ζώα, οι ζωικές τροφές, το κρέας, τα προϊόντα με βάση το κρέας, τα θαλασσινά, τα φυτά κλπ., υπόκεινται σε ειδική εποπτεία (έλεγχος), σύμφωνα με τους ενιαίους κτηνιατρικούς και φυτοϋγειονομικούς κανόνες της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΟΕ). Έτσι, τα αγαθά αυτά μπορούν να εισάγονται στη Ρωσία, σύμφωνα με τις ενοποιημένες κτηνιατρικές απαιτήσεις της ΕΟΕ και με ειδική άδεια (ένα κτηνιατρικό ή φυτοϋγειονομικό πιστοποιητικό) που εκδίδεται από την Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Κτηνιατρικής και Φυτοϋγειονομικής Επίβλεψης της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Rosselkhoz nadzor), η οποία είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση των ελεγχόμενων αγαθών και την τήρηση του μητρώου των εγκεκριμένων ξένων εταιρειών, οι οποίες επιτρέπεται να εξάγουν ορισμένα προϊόντα στη Ρωσία, καθώς και των καταλόγων ορισμένων προϊόντων, των οποίων η εισαγωγή στην Ρωσία από τρίτες χώρες απαγορεύονται. Σημειώνουμε ότι στη Ρωσία εξακολουθούν να ισχύουν ορισμένοι εθνικοί κανόνες σχετικά με τον κτηνιατρικό και φυτοϋγειονομικό έλεγχο, πέραν των υπερεθνικών ρυθμίσεων που εφαρμόζονται στην ΕΟΕ (για παράδειγμα, οι απαιτήσεις κατά την εισαγωγή σπόρων).

Επισημαίνουμε ότι προκειμένου να πραγματοποιηθεί εξαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης στη Ρωσία (συμπεριλαμβανομένων των γαλακτοκομικών), θα πρέπει πρώτα οι εταιρείες να απευθύνονται στην αρμόδια Γενική Δ/ση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων της Ελλάδος, προκειμένου να λάβουν έγκριση από τις αρμόδιες ελληνικές κτηνιατρικές υπηρεσίες ότι τηρούν τις προδιαγραφές που θέτει η

ΕΟΕ, οι οποίες είναι διαφορετικές και πιο απαιτητικές από τις αντίστοιχες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα στοιχεία της αρμόδιας ελληνικής Υπηρεσίας είναι τα εξής:

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Γεν. Δ/ση Βιώσιμης Ζωικής Παραγωγής & Κτηνιατρικής

Βερανζέρου 46

Τηλ.: 210 2125759

Φαξ: 210 8230439

Ηλ. δ/ση: ka6u016@minagric.gr

ka6au044@minagric.gr

ka6au045@minagric.gr

Ακολούθως, η ανωτέρω αρμόδια Υπηρεσία, αφού εγκρίνει την ελληνική επιχείρηση, διαβιβάζει προς την ελληνική Πρεσβεία στη Μόσχα, Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων τη σχετική αίτηση, η οποία αποστέλλεται στην Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Κτηνιατρικής και Φυτοϋγειονομικής Επίβλεψης της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Rosselkhoz nadzor). Η αρμόδια ρωσική Υπηρεσία, αφού εξετάσει την αίτηση, δύναται να ζητήσει από τις ελληνικές Αρχές την διενέργεια επιθεώρησης των εγκαταστάσεων της ενδιαφερόμενης ελληνικής εταιρείας, προκειμένου να χορηγήσει την απαιτούμενη έγκριση για την εξαγωγή προϊόντων στο έδαφος της Ρωσίας. Προς τούτο, κλιμάκιο της Rosselkhoz nadzor μεταβαίνει στην Ελλάδα για τη διενέργεια των σχετικών επιθεωρήσεων, σε συνεργασία με τις ελληνικές Αρχές, στις εγκαταστάσεις των ελληνικών εταιρειών.

Επισημαίνουμε ότι η ανωτέρω διαδικασία απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλο χρονικό διάστημα έως την ολοκλήρωσή της και τη λήψη όλων των απαιτούμενων εγκρίσεων.

4.4. Άδεια εισαγωγής/εξαγωγής

Άδεια εισαγωγής/εξαγωγής απαιτείται, βάσει της νομοθεσίας της ΕΟΕ για μη δασμολογικά μέτρα, για ορισμένα προϊόντα που χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητα από τα κράτη μέλη της ΕΟΕ ή από τη διεθνή κοινότητα. Έτσι, άδεια εισαγωγής/εξαγωγής απαιτείται: (i) στην περίπτωση των προσωρινών ποσοτικών περιορισμών στις εισαγωγές ορισμένων τύπων εμπορευμάτων (ii) για τη ρύθμιση των εισαγωγών ορισμένων προϊόντων για λόγους εθνικής ασφάλειας, υγείας, ασφάλειας ή προστασίας του περιβάλλοντος (iii) για τη χορήγηση αποκλειστικού δικαιώματος εισαγωγής ή εξαγωγής ορισμένων αγαθών. Στο επίπεδο της ΕΟΕ έχει θεσπιστεί ένας ενοποιημένος κατάλογος των προϊόντων για τα οποία εφαρμόζονται περιορισμοί εισαγωγής, εξαγωγής και απαγορεύσεις, με βάση τον οποίο για ορισμένες κατηγορίες αγαθών (π.χ. λιπάσματα, σπάνια ζώα και φυτά, αγαθά με υψηλό επίπεδο κρυπτογραφικής προστασίας, επικίνδυνα απόβλητα, φάρμακα, αντικείμενα πολιτιστικής αξίας, πολύτιμοι λίθοι και μέταλλα κλπ.) απαιτείται άδεια εισαγωγής ή εξαγωγής για τη διέλευσή τους από τα σύνορα της ΕΟΕ. Στη Ρωσία, οι άδειες αυτές εκδίδονται από το Υπουργείο Βιομηχανίας και Εμπορίου, σύμφωνα με τους ενιαίους κανόνες αδειοδότησης της ΕΟΕ.

Προϊόντα που περιέχουν οποιοσδήποτε κρυπτογραφικός συσκευές ή λειτουργίες και που δεν απαιτούν την ύπαρξη άδειας εισαγωγής (τα οποία καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του εξοπλισμού πληροφορικής και λογισμικού, όπως τα ηλεκτρονικά, τηλέφωνα, υπολογιστές, φορητοί υπολογιστές, modem, λογισμικό κ.λπ.) υπόκεινται σε υποχρεωτική κοινοποίηση στη Ρωσική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Ασφαλείας.

Ένας Ρώσος κάτοχος άδειας μπορεί να εισάγει εμπορεύματα που απαιτούν άδεια μόνο στη Ρωσία και έχει το δικαίωμα να διαμετακομίσει τα εν λόγω εμπορεύματα από το έδαφος των άλλων κρατών μελών της ΕΟΕ.

5. Διαδικασία εκτελωνισμού

Τα αγαθά που διακινούνται στη Ρωσία μέσω του Καζακστάν, της Λευκορωσίας, της Αρμενίας και της Κιργιζίας υπάγονται στο τελωνειακό καθεστώς διαμετακόμισης στα εξωτερικά σύνορα της ΕΟΕ και τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία από τις ρωσικές τελωνειακές αρχές. Στη Ρωσία τα εισαγόμενα προϊόντα τίθενται νόμιμα σε ελεύθερη κυκλοφορία μόνον αφότου οι ρωσικές τελωνειακές αρχές επιβεβαιώσουν ηλεκτρονικά στον διασαφιστή ότι τα εμπορεύματα έχουν απελευθερωθεί. Τα εισαγόμενα εμπορεύματα συνήθως εκκαθαρίζονται στο τελωνείο, είτε πριν από την αποστολή τους στη Ρωσία ή όταν τα εμπορεύματα φθάνουν στο καθορισμένο τελωνείο (και τοποθετούνται σε ειδική προσωρινή τελωνειακή αποθήκη εάν είναι απαραίτητο).

Ο εκτελωνισμός κανονικά διενεργείται από τον εισαγωγέα (ή τον εκτελωνιστή που ενεργεί για λογαριασμό του) με την κατάθεση της τελωνειακής διασάφησης και των απαιτούμενων συνοδευτικών εγγράφων. Ο κατάλογος των εγγράφων που απαιτούνται για τον εκτελωνισμό σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση εξαρτάται από τον τύπο και τα χαρακτηριστικά των προϊόντων και τους όρους εισαγωγής τους (π.χ. το επιλεγμένο τελωνειακό καθεστώς). Αξίζει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το σχέδιο του τελωνειακού κώδικα της ΕΟΕ, οι εισαγωγείς / εξαγωγείς δεν θα υποχρεούνται να επισυνάψουν δικαιολογητικά στην τελωνειακή διασάφηση. Η κίνηση αυτή αποσκοπεί στην απλούστευση των τελωνειακών διασαφήσεων για την επιχειρηματική κοινότητα και εξαλείφει πρόσθετες επιβαρύνσεις και διατυπώσεις.

Το απαιτούμενο χρονικό διάστημα για τη διαδικασία εκτελωνισμού είναι μία εργάσιμη ημέρα μετά την ημερομηνία κατά την οποία η τελωνειακή διασάφηση καταχωρήθηκε από τις ρωσικές τελωνειακές αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ωστόσο, στην πράξη, η διαδικασία εκτελωνισμού μπορεί να διαρκέσει περισσότερο. Η νομοθεσία δίνει το δικαίωμα στον τελωνειακό επιθεωρητή να παρατείνει το διάστημα έως δέκα εργάσιμες ημέρες, κάτι που βρίσκεται στη διακριτική ευχέρεια του επικεφαλής του τελωνειακού σταθμού.

Σύμφωνα με το σχέδιο του νέου Τελωνειακού Κώδικα της ΕΟΕ, ο χρόνος απελευθέρωσης των εμπορευμάτων από τις τελωνειακές αρχές θα πρέπει να μειωθεί στις 4 ώρες (υπό ορισμένες προϋποθέσεις). Ο χρόνος αυτός θα μπορούσε να παραταθεί μόνο αν ο τελωνειακός επιθεωρητής απαιτεί πρόσθετα δικαιολογητικά για τα εισαγόμενα εμπορεύματα, ή εάν ο διασαφιστής αποφάσισε να τροποποιήσει τις πληροφορίες που παρέχονται στην τελωνειακή διασάφηση κατά τον εκτελωνισμό.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2010, προκειμένου να επιταχυνθεί η διαδικασία εκτελωνισμού, οι ρωσικές τελωνειακές αρχές έχουν καθιερώσει τη χρήση ηλεκτρονικών διασαφήσεων. Έτσι, ήδη από τις αρχές του 2014 σχεδόν όλες οι τελωνειακές διασαφήσεις υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις, όπως για παράδειγμα τα εμπορεύματα που αποστέλλονται μέσω διεθνούς ταχυδρομείου.

Η χρήση της ηλεκτρονικής διασάφησης καθιστά δυνατή την (i) εκ των προτέρων ενημέρωση των τελωνειακών αρχών μέσω Διαδικτύου, (ii) κατάθεση της τελωνειακής διασάφησης και άλλων δικαιολογητικών εγγράφων σε ηλεκτρονική μορφή και (iii) την ηλεκτρονική απελευθέρωση των εμπορευμάτων. Επιπλέον, η ηλεκτρονική διασάφηση καθιστά δυνατή για τους εισαγωγείς που βρίσκονται μακριά από τους τελωνειακούς σταθμούς την εκτέλεση των τελωνειακών διατυπώσεων και την απελευθέρωση των εμπορευμάτων εξ αποστάσεως, δηλαδή χωρίς τη φυσική παρουσία και χωρίς την υποχρέωση παροχής εγγράφων σε έντυπη μορφή.

6. Ειδικά τελωνειακά καθεστώτα

Υπάρχουν διάφορες τελωνειακές διαδικασίες (καθεστώτα) που παρέχουν είτε πλήρη είτε μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και τον ΦΠΑ.

6.1. Τελωνειακό καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή

Τα εμπορεύματα που εισάγονται στη Ρωσία για να υποβληθούν σε περαιτέρω επεξεργασία και στη συνέχεια να εξαχθούν μπορούν να απαλλαγούν πλήρως από δασμούς.

6.2. Προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων

Η διαδικασία προσωρινής εισαγωγής επιτρέπει την πλήρη ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και τον ΦΠΑ για ορισμένα αγαθά που εισάγονται προσωρινά στη Ρωσία. Μόλις παρέλθει η καθορισμένη χρονική περίοδος (συνήθως δύο έτη), τα εμπορεύματα πρέπει να εξαχθούν από τη Ρωσία ή πρέπει να εφαρμοστεί ένα διαφορετικό τελωνειακό καθεστώς.

Τα προϊόντα που εισάγονται προσωρινά δεν πρέπει να παρουσιάσουν μεταβολές, εκτός από τις μεταβολές που οφείλονται σε φυσική φθορά ή φυσική ζημία κατά τη μεταφορά, αποστολή, αποθήκευση και συνθήκες χρήσης. Οι Ρώσοι εισαγωγείς επιτρέπεται να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη διατήρηση και τη συντήρηση των προσωρινώς εισαγόμενων προϊόντων.

Ορισμένα προϊόντα (π.χ. παλέτες και άλλοι τύποι επιστρεφόμενων συσκευασιών για εμπορεύματα που εισάγονται προσωρινά για διεύρυνση του διεθνούς εμπορίου, του τουρισμού, της επιστημονικής, πολιτισμικής και αθλητικής συνεργασίας κλπ.) μπορούν να εισάγονται προσωρινά με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικές τελωνειακές επιβαρύνσεις.

Στην περίπτωση που χορηγηθεί μερική απαλλαγή από τις εισαγωγικές τελωνειακές επιβαρύνσεις, το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής προβλέπει ότι το 3% του συνολικού ποσού των τελωνειακών πληρωμών (που θα είχε καταβληθεί αν τα εμπορεύματα είχαν εισαχθεί κανονικά) πρέπει να καταβάλλεται για κάθε μήνα που τα προϊόντα παραμένουν στη Ρωσία στο πλαίσιο του παρόντος καθεστώτος.

Υπάρχουν ορισμένες κανονιστικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου τα προϊόντα να είναι επιλέξιμα για απαλλαγή από δασμούς. Συγκεκριμένα, τα προσωρινώς εισαγόμενα προϊόντα δεν μπορούν να πωληθούν ή να διαβιβασθούν σε οποιονδήποτε τρίτο. Οι τελωνειακές αρχές μπορούν επίσης να ζητήσουν κάποιου είδους διασφάλιση για τις εισαγωγικές τελωνειακές επιβαρύνσεις (όπως τραπεζική εγγύηση ή κατάθεση σε μετρητά) από τον εισαγωγέα πριν από την εφαρμογή του καθεστώτος προσωρινής εισαγωγής.

Προσωρινή εισαγωγή δειγμάτων/εκθεμάτων (ATA)

Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε εκθέσεις, επιχειρηματικές αποστολές ή δειγματισμό προϊόντων και επιθυμούν να κάνουν προσωρινή εισαγωγή των προϊόντων τους στη Ρωσική Ομοσπονδία, θα πρέπει να συνοδεύουν τα προϊόντα από παραστατικό CARNET ATA.

Σε περίπτωση συνεργασίας μιας ξένης εταιρείας με ρώσο εισαγωγέα, θα πρέπει να γίνει εκ των προτέρων αποστολή δειγμάτων, με τη βοήθεια του εκτελωνιστικού γραφείου που συνεργάζεται ο εισαγωγέας.

Σε περίπτωση συμμετοχής σε Έκθεση, ενδείκνυται η συνεργασία με το εκτελωνιστικό Γραφείο του διοργανωτή της συγκεκριμένης έκθεσης για τον καλύτερο και ευκολότερο εκτελωνισμό των εκθεμάτων.

Σε περίπτωση μη ύπαρξης παραστατικών CARNET ATA, ο εξαγωγέας ενδείκνυται να περάσει από την κόκκινη γραμμή του τελωνείου και να δηλώσει τα προϊόντα εκεί. Είναι σκόπιμη, στην περίπτωση αυτή, η συνεργασία με εκτελωνιστή ομιλούντα τη ρωσική γλώσσα.

Η Ρωσία εισήλθε στην Συμφωνία CARNET ATA (Συμφωνία Βρυξελλών από 06.12.1961) στις 15 Μαΐου 2002. Το CARNET ATA αποτελεί τελωνειακό παραστατικό, το οποίο επιτρέπει την είσοδο των προϊόντων στην Ρωσική Ομοσπονδία χωρίς την προσωρινή καταβολή τελωνειακών δασμών. Τα προϊόντα υπό καθεστώς CARNET ATA βρίσκονται πάντα στην κυριότητα του αποστολέα-εξαγωγέα που συνοδεύει τα προϊόντα και εισέρχονται στα ρωσικά τελωνεία χωρίς την καταβολή δασμών ή άλλων φόρων εισαγωγής. Τα προϊόντα αυτά καταμετρούνται τόσο κατά την είσοδο στον τελωνειακό χώρο της Ρωσίας όσο και κατά την έξοδο. Σε περίπτωση απώλειας, καταστροφής ή πώλησης, καταβάλλεται ο τελωνειακός δασμός και ο ΦΠΑ εισαγωγής που αντιστοιχεί στα προϊόντα που λείπουν.

Στην Ελλάδα το τελωνειακό παραστατικό CARNET ATA εκδίδεται από τα επί μέρους Επιμελητήρια σε τρία αντίτυπα διαφορετικού χρώματος (ένα σφραγίζεται από το τελωνείο εξαγωγής και πρέπει να έχει την σφραγίδα εμφανή, ένα παρακρατείται από το τελωνείο εισαγωγής και το τρίτο παραμένει με τον εισαγωγέα που συνοδεύει τα προϊόντα). Επισημαίνουμε ότι για τα ρωσικά τελωνεία απαιτείται το πιστοποιητικό να είναι δακτυλογραφημένο, χωρίς τυπογραφικά λάθη, και με ιδιαίτερη προσοχή στην ορθή συμπλήρωση των μονάδων και την τοποθέτηση των πληροφοριών στις κατάλληλες στήλες. Επιπλέον για όλα τα CARNET ATA απαιτείται μετάφραση στη ρωσική γλώσσα. Συνιστάται στους εξαγωγείς να συνεργάζονται με ρωσικά εκτελωνιστικά Γραφεία.

Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στο ωράριο λειτουργίας των τελωνείων εισαγωγής στη Ρωσική Ομοσπονδία. Πολλά τελωνεία έχουν ωράριο 10 πμ έως 18 μμ. Στην περίπτωση εμφάνισης προϊόντων με παραστατικό CARNET ATA εντός ωραρίου, είναι ευκολότερο να επιλυθούν προβλήματα που ενδεχομένως ανακύψουν.

Η περιγραφή του προϊόντος (και η σύνθεσή του) θα πρέπει να είναι ακριβής, ούτως ώστε το τελωνείο να μπορέσει να τα εξακριβώσει σωστά και ο έλεγχος των προϊόντων να είναι ευκολότερος. Επίσης η προσκόμιση ενός εμπορικού καταλόγου και φωτογραφιών πολλές φορές βοηθάει τις τελωνειακές αρχές.

Το πιστοποιητικό CARNET ATA θα πρέπει να περιέχει τα εξής:

- Οι στήλες 'Αντιπρόσωπος' και 'Κάτοχος' θα πρέπει να συμπληρώνονται προσεκτικά. Στην περίπτωση που ο αντιπρόσωπος του εμπορεύματος δεν είναι ο κάτοχος, απαιτείται εξουσιοδότηση.
- Για κάθε διόρθωση θα πρέπει να υπάρχει επικύρωση, ή ακόμη καλύτερα, το πιστοποιητικό να συμπληρώνεται από την αρχή.
- Η πρώτη σελίδα του CARNET ATA θα πρέπει να έχει τη σφραγίδα του ελληνικού τελωνείου.
- Ο κατάλογος προϊόντων θα πρέπει να είναι στα αγγλικά και μεταφρασμένος στα ρωσικά.
- Στο τέλος του καταλόγου των προϊόντων τα συνολικά ποσά να μεταφέρονται στην επόμενη σελίδα.
- Το νόμισμα στο οποίο υπολογίζεται η αξία των προϊόντων θα πρέπει να είναι ενιαίο.

Σημειώνουμε ότι στην περίπτωση όπου τα τελωνεία κρίνουν ότι το παραστατικό CARNET ATA δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό, τότε τα προϊόντα μεταφέρονται στις τελωνειακές αποθήκες και, στην περίπτωση αυτή, πληρώνονται αποθήκευτρα. Σε περίπτωση εισαγωγής τροφίμων, εάν το CARNET ATA δεν συνοδεύεται από ανάλογα πιστοποιητικά υγιεινής, μετά την πάροδο 2 εβδομάδων τα τρόφιμα καταστρέφονται. Σε περίπτωση εισαγωγής όπλων, ηλεκτρονικών προϊόντων και κινητών τηλεφώνων απαιτείται προηγούμενη έγκριση αρμόδιων Υπουργείων.

Πληροφορίες για την τελωνειακή διαδικασία στα Ρωσικά τελωνεία δύνανται να αντληθούν από την ιστοσελίδα της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας: <http://www.customs.ru/>

6.3. Καθεστώς ελεύθερης τελωνειακής ζώνης

Το καθεστώς ελεύθερης τελωνειακής ζώνης μπορεί να εφαρμοστεί εντός ορισμένων Ειδικών Οικονομικών Ζωνών, με αποτέλεσμα την απαλλαγή επί των εισαγόμενων πρώτων υλών, εξαρτημάτων κλπ. από εισαγωγικούς δασμούς και φόρους, έως ότου τα μεταποιημένα προϊόντα μεταφερθούν έξω από τη ζώνη. Επιπλέον, τα προϊόντα που παράγονται από ξένα αγαθά στις ειδικές οικονομικές ζώνες μπορούν να απαλλαγούν από τα τελωνειακούς δασμούς και ΦΠΑ κατά την εισαγωγή, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται ορισμένα από τα κριτήρια για την εντοπιότητα του προϊόντος (product localization). Ο απαιτούμενος βαθμός εντοπιότητας ποικίλλει ανάλογα με το είδος του προϊόντος.

6.4. Αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης (bonded warehouse)

Σύμφωνα με το καθεστώς αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης, τα εμπορεύματα που εισάγονται στην ΕΟΕ φυλάσσονται σε ειδικούς χώρους (αποθήκες αποταμίευσης) υπό τελωνειακό έλεγχο, χωρίς την υποχρέωση καταβολής εισαγωγικών δασμών και φόρων, και χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εγχώριοι περιορισμοί ποσοστώςσεων ή άλλα οικονομικά μέτρα. Η αποθήκευση σε μία τέτοια αποθήκη υπόκειται σε καταβολή τακτικών, μη επιστρεπτέων αποθήκευτρων, σύμφωνα με τη σύμβαση που συνάπτεται με τον ιδιοκτήτη της αποθήκης. Τα εμπορεύματα που εισάγονται με αυτή τη διαδικασία και τίθενται, κατόπιν άδειας των τελωνειακών αρχών, υπό το συγκεκριμένο τελωνειακό καθεστώς, έχουν την ιδιότητα των ξένων προϊόντων.

Η μέγιστη διάρκεια της αποθήκευσης των εισαγόμενων προϊόντων σε τελωνειακή αποθήκη είναι τρία έτη, με δυνατότητα παράτασης κατόπιν άδειας των τελωνειακών αρχών. Προϊόντα με συντομότερη ωφέλιμη ζωή ή/και όρους πώλησης θα πρέπει να υπαχθούν σε άλλα τελωνειακά

καθεστώτα και να αποστέλλονται από τις εν λόγω τελωνειακές αποθήκες τουλάχιστον 180 ημέρες πριν από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας.

Ο εισαγωγέας ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη που έχουν τοποθετήσει εισαγόμενα εμπορεύματα σε αποθήκη μπορούν να τα πουλήσουν ή να τα μεταβιβάσουν σε τρίτους, με διατήρηση του ίδιου τελωνειακού καθεστώτος, αφού προηγουμένως έχουν εξασφαλίσει τη συναίνεση των τελωνειακών αρχών. Σημειώνουμε ότι μια τέτοια πώληση ή μεταβίβαση μπορεί να υπόκειται σε τοπική ρωσική φορολόγηση, αφού εκτός από το ειδικό τελωνειακό καθεστώς, η τελωνειακή αποθήκη δεν διαφέρει από οποιαδήποτε άλλη αποθήκη που βρίσκεται στο ρωσικό έδαφος.

Z. Πρακτικός οδηγός εμπορικών συναλλαγών στη Ρωσία

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα εξής:

1. Το πρόβλημα της αποπληρωμής των προϊόντων

Οι ελληνικές επιχειρήσεις πρέπει να αναζητήσουν τον κατάλληλο τρόπο καταβολής των οφειλόμενων ποσών στις οριζόμενες ημερομηνίες. Παρά το γεγονός ότι οι Ρώσοι επιχειρηματίες είναι εν γένει αξιόπιστοι, θα πρέπει να οι ελληνικές επιχειρήσεις να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την κάλυψη των εξαγωγών τους π.χ. μέσω εγγυητικών επιστολών ή άλλων μεθόδων. Στην χώρα δραστηριοποιούνται πολλές ξένες τράπεζες και υπάρχουν μεγάλες Ρωσικές τράπεζες με τις οποίες οι ελληνικές εταιρείες δύνανται να συνεργάζονται σχετικά με την φερεγγυότητα των ρωσικών επιχειρήσεων και την εξασφάλιση των συναλλαγών τους.

2. Τοποθέτηση ικανών στελεχών από την Ελλάδα

Ιδιαίτερη σημασία έχει η τοποθέτηση ικανών στελεχών από την Ελλάδα με εξειδικευμένη εμπειρία και γνώση της τοπικής αγοράς και νοοτροπίας και η προσεκτική επιλογή Ρώσου συνεργάτη – εισαγωγέα- αντιπροσώπου για προώθηση προϊόντων. Τα στελέχη αυτά μπορούν να αναλάβουν την εκπαίδευση άλλων στελεχών στη Ρωσία. Σε περιπτώσεις επενδυτικής παρουσίας με μόνιμη εγκατάσταση στην Ρωσία, προτεραιότητα ιδιαίτερης σημασίας αποτελεί η τοποθέτηση Έλληνα διευθύνοντος συμβούλου, με εμπειρία, ειδικές γνώσεις των δομών της αγοράς και κατανόηση της συναλλακτικής και καταναλωτικής εγχώριας νοοτροπίας. Το επίπεδο αμοιβών του επικεφαλής είναι συνήθως ευθυγραμμισμένο και ενδεχομένως να υπερβαίνει τις αποδοχές υψηλόμισθων managers της ελληνικής αγοράς εργασίας, διότι το στέλεχος αναμένεται να αναλάβει τη λειτουργία της εταιρείας, να έχει την ευθύνη της πρόσληψης, αλλά και της επίτονης διαδικασίας εκπαίδευσης του εγχώριου εργατικού δυναμικού.

Πληροφορίες σχετικά με την εξεύρεση κατάλληλου προσωπικού μπορούν να αναζητηθούν μέσω εξειδικευμένων εταιρειών διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων. Στην περίπτωση επιλογής πολίτη της Ρωσίας ως έμμισθου άμεσου συνεργάτη της ελληνικής επιχείρησης, απαιτείται η διασφάλιση της αξιοπιστίας του. Είναι γνωστό ότι οι Ρώσοι συνεργάτες, οι οποίοι γνωρίζουν τα διεθνή λογιστικά πρότυπα, τις διεθνείς πρακτικές και την αγγλική γλώσσα είναι περιορισμένοι σε αριθμό. Η επιλογή του Ρώσου συνεργάτη πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική π.χ. η απόκτηση πιστοποιητικών πρέπει να γίνει από τον ίδιο τον επιχειρηματία ή από πρόσωπο απολύτου εμπιστοσύνης προς αποφυγή προβλημάτων αντιγραφής προϊόντων.

3. Προσεκτική διερεύνηση της αγοράς και των καναλιών διανομής

Ενδείκνυται η προσεκτική διερεύνηση της αγοράς, του μεγέθους της, των καναλιών διανομής και των συνεργατών ή αντιπροσώπων για την προώθηση προϊόντων στη ρωσική αγορά ή την ανάληψη πρωτοβουλίας επένδυσης στην Ρωσία. Αρχικά είναι σκόπιμη η δημιουργία μίας απλής και μικρής διάρθρωσης και δομής επιχείρησης στην Ρωσία, με παράλληλο outsourcing ορισμένων υπηρεσιών, που αφορούν νομικές υπηρεσίες, φορολογικές υπηρεσίες και άλλες υπηρεσίες πληροφορικής. Ιδιαίτερα στα λογιστικά γραφεία, λόγω συχνών και μακροχρόνιων

ελέγχων πολλές φορές των υπηρεσιών της Εφορίας, θα πρέπει να δημιουργείται το αίσθημα της υπευθυνότητας του εξωτερικού Γραφείου Λογιστικών σε περίπτωση ποινής.

Θα πρέπει να εξετασθεί προκαταβολικά το μέγεθος της αγοράς, οι μεγάλες απαιτούμενες ποσότητες και η δυνατότητα συνεχούς και σταθερής προμήθειας και τα επιχειρηματικά σχέδια θα πρέπει να είναι καταλλήλως προσαρμοσμένα. Λόγω μεγέθους αγοράς, για την έναρξη δραστηριότητας εξαγωγών απαιτείται ενδεχομένως επιλογή 2 ή 3 ή πολλές φορές 4 μεγάλων εισαγωγέων, που να καλύπτουν όλη την χώρα.

Συνήθως, σημεία εκκίνησης της δραστηριότητας είναι η Μόσχα και η Αγία Πετρούπολη. Η Μόσχα απορροφά το 40% της κατανάλωσης και ακολουθεί η Αγία Πετρούπολη, υπάρχουν όμως και σημαντικές ευκαιρίες στην Περιφέρεια όπου πολλές φορές η κατανάλωση είναι σημαντική.

4. Προσωπικές σχέσεις, γνώση της εγχώριας νοοτροπίας

Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να αποκτήσουν γνώση της νοοτροπίας του Ρώσου επιχειρηματία. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπάρχει ο στόχος για τη δημιουργία προσωπικών σχέσεων μαζί τους. Οι Ρώσοι επιχειρηματίες σαν χαρακτήρες είναι ιδιαίτερα συγκρατημένοι και σπάνια χαμογελούν στην αρχή. Συνήθως όμως μετά την απόκτηση της εμπιστοσύνης σε ένα δεύτερο στάδιο είναι ιδιαίτερα θερμοί.

Η Ρωσία είναι μία χώρα όπου η προσωπική σχέση και η οικοδόμηση εμπιστοσύνης είναι σημαντικό στοιχείο. Στην καθημερινή ζωή, οι Ρώσοι συνεργάτες εκτιμούν το ενδιαφέρον των ξένων για την προσωπική τους ζωή, την οικογένειά τους, και το ενδιαφέρον για τον Ρωσικό πολιτισμό, καθώς και την προσπάθεια ομιλίας λίγων λέξεων στα Ρωσικά. Οι συζητήσεις συχνότερα διεξάγονται στη ρωσική με διερμηνέα και σπανιότερα στην αγγλική γλώσσα. Η απλή ανταλλαγή επιστολών και διαφημιστικών εντύπων δεν είναι δυνατόν να αντικαταστήσουν την αμεσότητα της προσωπική επαφής. Στις προκαθορισμένες συναντήσεις με δημόσιες υπηρεσίες για διευθέτηση θεμάτων αδειοδοτήσεων, παραλαβής διοικητικών εγγράφων και συλλογής λοιπών πληροφοριών, οι Έλληνες συναλλασσόμενοι πρέπει να τηρούν τα ωράρια χωρίς καθυστερήσεις και υπεροπτική συμπεριφορά.

Η αξία των επαγγελματικών γευμάτων έχει ιδιαίτερη σημασία στη Ρωσία, όπως ακριβώς και στις άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες.

Η παραμονή στη Ρωσία για προώθηση προϊόντων και επενδύσεων, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον διάρκειας μίας εβδομάδας.

5. Διαπραγματεύσεις-Επιχειρηματικές συναντήσεις (πρακτικές)

Δεν θα πρέπει να γίνουν παραχωρήσεις κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων (πλην μερικών εκππτώσεων) και οι θέσεις να είναι σταθερές απέναντι στους Ρώσους επιχειρηματίες. Κατά την διάρκεια των επιχειρηματικών συναντήσεων οι Ρώσοι επιχειρηματίες αρέσκονται συνήθως στον σεβασμό και στην τήρηση του ωραρίου στις διάφορες συναντήσεις, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι είναι τόσο αυστηρό, όπως στις Δυτικοευρωπαϊκές χώρες.

Αρχικά ο καθορισμός μίας επιχειρηματικής συνάντησης είναι δύσκολο σημείο και απαιτείται συχνά ένα διάστημα εβδομάδων για απάντηση σε e-mail, fax ή τηλέφωνο. Μερικές φορές

ενδεχομένως οι επιχειρηματικές συναντήσεις να ακυρωθούν χωρίς δικαιολογία. Εάν κάποιος δεν ομιλεί τη ρωσική, θα ήταν καλύτερο κατά την διάρκεια των συναντήσεων αυτών να συνοδεύεται από διερμηνέα. Σε μερικές περιπτώσεις, οι Ρώσοι συνομιλητές προτιμούν μία συνάντηση σε ένα ευχάριστο περιβάλλον ξενοδοχείου, ή στην έδρα της εταιρείας τους (λόγω του έντονου κυκλοφοριακού προβλήματος), ενώ πολλές φορές είναι θετικοί και για επαγγελματικά γεύματα.

Είναι σημαντικό να γίνεται συνάντηση με τον Δ/ντή της εταιρείας και τα άτομα με αποφασιστική αρμοδιότητα. Είναι γνωστόν ότι οι εταιρείες έχουν αρκετά συγκεντρωτική διοίκηση και θα πρέπει να υπάρχει απ' ευθείας συνάντηση με τον Δ/ντή.

Κατά την διάρκεια των επιχειρηματικών συναντήσεων ανταλλάσσονται ελεύθερα επαγγελματικές κάρτες, οι οποίες σκόπιμο είναι να αναγράφονται στην αγγλική και ρωσική γλώσσα. Επίσης, μικρά επιχειρηματικά δώρα γίνονται αποδεκτά, αλλά δεν αναμένονται. Κυρίως κάνουν ιδιαίτερη εντύπωση μικρά δώρα, που αντιπροσωπεύουν την χώρα προέλευσης του ξένου επιχειρηματία.

6. Πρακτικές πληροφορίες

Συναντήσεις

Κατά την διάρκεια των επιχειρηματικών συναντήσεων δεν χρειάζεται κάποιος να επιμένει να τελειώσει το συμβόλαιο, αν ο συνομιλητής του οδηγεί την συζήτηση σε άλλο σημείο. Θα πρέπει ο εκπρόσωπος της εταιρείας να είναι σε θέση να δώσει σαφείς και συγκεκριμένες απαντήσεις σε τυχόν ερωτήματα που αφορούν το προϊόν και την εταιρεία. Κατά τη σύνταξη του συμβολαίου θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή.

Πληροφοριακό υλικό

Τα αγγλικά δεν χρησιμοποιούνται σε τόσο ευρεία κλίμακα όσο στις άλλες χώρες της Ευρώπης. Για τον λόγο αυτό απαιτείται η ύπαρξη καταλόγων και πληροφοριακού υλικού στη ρωσική. Αν ο κατάλογος προϊόντων είναι στην αγγλική, είναι σημαντικό να προστεθεί ένα φύλλο μετάφρασης στη ρωσική γλώσσα. Είναι προτιμότερο να δίδεται έμφαση για την καλύτερη κατανόηση και γνώση των τεχνικών χαρακτηριστικών του προϊόντος.

Επιχειρηματικά γεύματα

Το γεγονός ότι υπάρχει ζεστή ατμόσφαιρα κατά τη διάρκεια ενός επιχειρηματικού γεύματος, δεν συνεπάγεται και την υπογραφή συμβολαίου. Βεβαίως τα επιχειρηματικά γεύματα είναι ευκαιρία για καλύτερη γνωριμία, αλλά η επιχειρηματική συνεργασία εξαρτάται κυρίως από την ποιότητα της επιχειρηματικής σχέσης.

Έθιμα

Η προσφορά ενός προϊόντος της χώρας ή της περιοχής του Έλληνα επιχειρηματία προς τον Ρώσο πελάτη ενδείκνυται, καθώς δείχνει ότι έχει αναπτυχθεί μία πιο προσωπική σχέση. Οι περισσότεροι Ρώσοι άνω των 30 ετών γνωρίζουν πολύ καλά την Ελληνική ιστορία και τα ήθη και έθιμα της χώρας μας.

Πριν από το ταξίδι στη Ρωσία, κρίνεται σκόπιμο οι Έλληνες επιχειρηματίες να έχουν μελετήσει τα κυριότερα σημεία της ιστορίας και της κουλτούρας τόσο της χώρας όσο και της περιοχής, την οποία πρόκειται να επισκεφθούν.

Προσωπικές σχέσεις

Κάθε σχέση στηρίζεται κυρίως στην εμπιστοσύνη. Οι υποσχέσεις προς τους Ρώσους πελάτες πρέπει να τηρούνται έστω και αν είναι προφορικές. Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμο η εταιρεία να αντιπροσωπεύεται στη Ρωσία από το ίδιο άτομο και να μην υπάρχουν συχνές αλλαγές.

Γλώσσα

Κάποιος που επιθυμεί να εισέλθει στη ρωσική αγορά θα πρέπει να γνωρίζει έστω μερικές λέξεις στα ρώσικα, καθώς αυτό θα ευχαριστήσει ιδιαίτερα τον Ρώσο πελάτη. Η αγγλική είναι η πλέον χρησιμοποιούμενη εμπορική γλώσσα. Παρόλα, θα ήταν αποτελεσματικότερο να υπάρχει διερμηνέας, ο οποίος θα βοηθήσει καλύτερα τις επιχειρηματικές συναντήσεις.

Επιλογή του συνεργάτη

Κατά γενικό κανόνα, δεν είναι εύκολα εφικτή η διεκπεραίωση δραστηριοτήτων στη Ρωσία χωρίς τοπικό συνεργάτη. Η επιτυχία στην αγορά εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από αυτόν, καθώς οι ισχύοντες κανονισμοί μεταβάλλονται συνεχώς, η πληροφόρηση για τα περισσότερα θέματα διατίθεται μόνο στη ρωσική, όλες οι φόρμες και αιτήσεις που πρέπει να υποβληθούν πρέπει να είναι επίσης στη ρωσική, ενώ τα πάσης φύσεως γραφειοκρατικά εμπόδια είναι πολύ συχνό φαινόμενο. Γι αυτό το λόγο ο τοπικός συνεργάτης είναι σημαντικό να διαθέτει πλούσια εμπειρία και καλές προσβάσεις στη ρωσική δημόσια διοίκηση.

Τηλέφωνα

Οι τηλεφωνικές συνδέσεις στην Ρωσία και ιδιαίτερα στη Μόσχα και Αγία Πετρούπολη είναι σχετικά καλής ποιότητας.

Για τηλέφωνα από την Ελλάδα στη Ρωσία: 007- κωδικός πόλης - αριθμός συνδρομητή

Για τηλέφωνα στην Ελλάδα από Ρωσία: 810 - 30 - κωδικός πόλης - αριθμός συνδρομητή

Ταξίδι στη Ρωσία

Απαιτείται θεώρηση εισόδου για όλη την επικράτεια της Ρωσίας, η οποία εκδίδεται από τα Προξενεία της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα και από τα Κέντρα Θεωρήσεων.

Ημέρες Αργίας

Υπάρχουν 14 επίσημες αργίες στη Ρωσική Ομοσπονδία:

- 1, 2, 3, 4, 5, 6 και 8 Ιανουαρίου: Αργίες της Πρωτοχρονιάς
- 7 Ιανουαρίου: Χριστούγεννα
- 23 Φεβρουαρίου: Ημέρα των υπερασπιστών της Μητέρας Πατρίδας
- 8 Μαρτίου: Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας
- 1 Μαΐου: Αργία της Άνοιξης και Εργασίας
- 9 Μαΐου: Ημέρα της Νίκης
- 12 Ιουνίου: Ημέρα της Ρωσίας
- 4 Νοεμβρίου: Εθνική Ημέρα Ενότητας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

γεωργικών προϊόντων, πρώτων υλών και τροφίμων, τα οποία προέρχονται από τις ΗΠΑ, τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Καναδά, την Αυστραλία, την Νορβηγία, την Ουκρανία, την Αλβανία, το Μαυροβούνιο, την Ισλανδία και το Λιχτενστάιν και των οποίων απαγορεύεται η εισαγωγή στη Ρωσική Ομοσπονδία μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2017

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή εμπορεύματος *)***)
0201	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0202	Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0207	Κρέατα και παραπροϊόντα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών της κλάσης 0105
Από τον 0210**	Κρέατα αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
Από τον 0301**	Ψάρια ζωντανά (πέστροφες, χέλια, κυπρίνοι, σολομοί), με εξαίρεση τον γόνο σολομού (salmo salar) και πέστροφας (salmo trutta και oncorhynchus mykiss)
0302	Ψάρια νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, δηλαδή σολομοειδή (πέστροφες, σολομοί), πλατύψαρα (γλωσσοειδή) τόνοι, ρέγγες, μπακαλιάροι, άλλα ψάρια (σαρδέλες, γάδοι, σκουμπριά, χέλια, γαύροι, λιθρίνια, φαγκριά, ξιφίας, σαυρίδια λαυράκια, τσιπούρες
0303	Ψάρια κατεψυγμένα, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, δηλαδή σολομοί, άλλα σολομοειδή (πέστροφες), πλατύψαρα (γλωσσοειδή), τόνοι, ρέγγες, μπακαλιάροι, άλλα ψάρια (σαρδέλες, γάδοι, σκουμπριά, χέλια, γαύροι, λιθρίνια, φαγκριά, ξιφίας, σαυρίδια λαυράκια, συκώτια, αυγά και σπέρματα
0304	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών (έστω και αλεσμένα), νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0305	Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια καπνιστά έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες ψαριών, κατάλληλα για τη διατροφή ανθρώπων) δηλαδή αλεύρια, συκώτια, αυγά και σπέρματα ψαριών, φιλέτα ψαριών αποξηραμένα, ψάρια καπνιστά, ψάρια αλατισμένα
0306	Μαλακόστρακα, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Μαλακόστρακα με το όστρακό τους, βρασμένα σε νερό ή ατμό, έστω και διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων μαλακοστράκων κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων (καραβίδες, αστακοί, γαρίδες, καβούρια
Από τον 0307**	Μαλάκια, έστω και χωρισμένα από το κοχύλι τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα

	μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ασπώνδουλων υδρόβιων άλλων από τα μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων (στρείδια, χτένια, μύδια, σουπιές, χταπόδια, σαλιγκάρια). Εξαιρούνται οι γόνιοι στρειδιών και μυδιών
0308	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα μαλακόστρακα και μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ασπώνδουλων υδρόβιων άλλων από τα μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων (Ολοθούρια, αχινοί, Μέδουσες)
Από τον 0401**	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη ή άλλα γλυκαντικά. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
Από τον 0402**	Γάλα και κρέμα γάλακτος(ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
Από τον 0403**	Βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα, γιαούρτι, κεφίρ και άλλα γάλατα και κρέμες που έχουν υποστεί ζύμωση ή έχουν καταστεί όξινα, έστω και συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
Από τον 0404**	Ορός γάλακτος, έστω και συμπυκνωμένος ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Προϊόντα που αποτελούνται από φυσικά συστατικά του γάλακτος, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών που δεν κατονομάζονται ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
Από τον 0405**	Βούτυρα και άλλες λιπαρές ουσίες προερχόμενες από το γάλα. Γαλακτικές λιπαρές ύλες για επάλειψη. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
0406	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί
0701 (με εξαίρεση τον 0701 10 000 0)	Πατάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη (εξαιρούνται οι πατάτες για σπορά)
0702 00 000	Ντομάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη
0703 (με εξαίρεση τον 0703 10 110 0)	Κρεμμύδια ασκαλώνια, σκόρδα, πράσα και άλλα παρόμοια λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εξαιρούνται τα κρεμμύδια για σπορά)

0704	Κράμβες, κουνουπίδια, κράμβες σγουρές, γογυλοκράμβες και παρόμοια βρώσιμα προϊόντα του γένους Brassica, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0705	Μαρούλια (Lactuca sativa) και ραδίκια (Cichorium spp.), νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0706	Καρότα, γογγύλια, κοκκινογούλια για σαλάτα, λαγόχορτο (σκουλί), ραπανοσέλινα, ραπάνια και παρόμοιες βρώσιμες ρίζες, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0707 00	Αγγούρια και αγγουράκια, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0708	Λαχανικά λοβοφόρα, με ή χωρίς λοβό, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0709	Άλλα λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (αγκινάρες, σπαράγγια μελιτζάνες, σέλινα μανιτάρια και τρούφες, πιπεριές, σπανάκια, ΕΛΙΕΣ, κάππαρη, μάραθο, κολοκυθάκια)
0710	Λαχανικά άβραστα ή βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, κατεψυγμένα
0711	Λαχανικά διατηρημένα προσωρινά (π.χ. με διοξειδίο του θείου ή σε άρμη, θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται (Ελιές, Κάππαρη, αγγούρια, μανιτάρια και τρούφες, άλλα λαχανικά)
0712 (με εξαίρεση τον 0712 90 110 0)	Λαχανικά ξερά, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή σε φέτες ή και τριμμένα ή σε σκόνη, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα (εξαιρούνται τα υβρίδια γλυκού καλαμποκιού που προορίζονται για σπορά)
0713 (με εξαίρεση τον 0713 10 100 0)	Όσπρια ξερά, χωρίς λοβό, έστω και ξεφλουδισμένα ή σπασμένα (εξαιρούνται τα μπιζέλια που προορίζονται για σπορά)
0714	Ρίζες μανιόκας, αραρούτης ή σαλεππιού, κόνδυλοι ηλιανθού (ψευδοκοκολοκάσια), γλυκοπατάτες και παρόμοιες ρίζες και κόνδυλοι με υψηλή περιεκτικότητα σε άμυλο ή ινουλίνη, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή συσσωματωμένα σε μορφή σβόλων)
0801	Καρύδια κοκοφοινίκων, καρύδια Βραζιλίας και καρύδια ανακαρδιοειδών, νωπά ή ξερά, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους
0802	Άλλοι καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους
0803	Μπανάνες, στις οποίες περιλαμβάνονται και του είδους των Αντιλλών, νωπές ή ξερές
0804	Χουρμάδες, σύκα, ανανάδες, αχλάδια των ποικιλιών avocats και goyaves, μάγγες και μαγγούστες, νωπά ή ξερά
0805	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά
0806	Σταφύλια, νωπά ή ξερά
0807	Πεπόνια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα καρπούζια) και καρποί παπαίας, νωπά
0808	Μήλα, αχλάδια και κυδώνια, νωπά
0809	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnonns και nectarines), δαμάσκηνα και αγριοδαμάσκηνα, νωπά
0810	Άλλοι καρποί και φρούτα νωπά
0811	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων

	γλυκαντικών
0813	Καρποί και φρούτα αποξηραμένα, άλλα από εκείνα των κλάσεων 0801 μέχρι και 0806. Μείγματα αποξηραμένων καρπών και φρούτων ή καρπών με κέλυφος του κεφαλαίου αυτού
160100	Λουκάνικα, σαλάμια και παρόμοια προϊόντα, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων ή αίμα. Παρασκευάσματα διατροφής με βάση τα προϊόντα αυτά
1901 90 110 0	Εκχυλίσματα βύνης, περιεκτικότητας σε ξερό εκχύλισμα ίσης ή ανώτερης του 90 % κατά βάρος
1901 90 910 0	Άλλα προϊόντα, που δεν περιέχουν λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, ζαχαρόζη, ισογλυκόζη, γλυκόζη, άμυλα κάθε είδους ή που περιέχουν κατά βάρος λιγότερο του 1,5 % λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα, λιγότερο του 5 % ζαχαρόζη (συμπεριλαμβανομένου του ιμβερτοποιημένου ζάχαρου) ή ισογλυκόζη, λιγότερο του 5 % γλυκόζη ή άμυλα κάθε είδους, εξαιρουμένων των παρασκευασμάτων διατροφής σε σκόνη από προϊόντα των κλάσεων 0401 μέχρι 0404
Από τον 1901 90 990 0**	Άλλα προϊόντα, που κατασκευάζονται από τεχνολογίες για την παραγωγή τυριού και περιέχουν κατά βάρος λιπαρές ύλες που προέρχονται από το γάλα $\geq 1,5\%$
Από τους 2106 90 920 0, 2106 90 980 4, 2106 90 980 5, 2106 90 980 9**	Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται αλλού. Εξαιρούνται τα βιολογικά ενεργά συμπληρώματα, συμπλέγματα βιταμινών και ιχνοστοιχείων, πρόσθετα γεύσης, συμπυκνώματα πρωτεϊνών (ζωικής και φυτικής προέλευσης) και τα μείγματα τους, φυτικές ίνες τροφίμων, πρόσθετα τροφίμων (συμπεριλαμβανομένων των συμπλεγμάτων).
2501 00	Αλάτι (στο οποίο περιλαμβάνεται και το επιτραπέζιο και το μετουσιωμένο αλάτι) και χλωριούχο νάτριο καθαρό, έστω και σε υδατικό διάλυμα ή με προσθήκη αντισυσσωματικών ουσιών ή ουσιών που εξασφαλίζουν καλή ρευστότητα. Θαλασσινό νερό

* Η εφαρμογή του ως άνω καταλόγου λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τους κωδικούς ΣΟ. Η περιγραφή του εμπορεύματος παρατίθεται για λόγους διευκόλυνσης

**Η εφαρμογή του εν λόγω κωδικού λαμβάνει χώρα τόσο βάσει του κωδικού ΣΟ όσο και βάσει της περιγραφής του εμπορεύματος.

***Εξαιρουμένων των προϊόντων που προορίζονται για παιδική διατροφή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Tax Exemptions Applicable in the Territory of SEZ

	Tax	Tax Rate Inclusive Exemptions				Validity	Regulations
Technology Innovative SEZ							
1.	Insurance rates for organizations and individual entrepreneurs, residents of Technology Innovation SEZ, who make payments to the physical persons working in Technology Innovation SEZ Total amount: 34%	Title	2011	2012-2017	2018	2019	p. 4, cl. 5, art. 8, Federal Law No. 212-FZ dated July 24, 2009, cl. 2, p. 2, art. 57, Federal Law No. 212-FZ dated July 24, 2009, cl. 5, p. 2, art. 33, Federal Law No. 167-FZ dated December 15, 2001, cl. 5, p. 1, p. 3, art. 58, Federal Law No. 212-FZ dated July 24, 2009, cl. 5, p. 4, p. 7, cl. 33 of Federal Law No. 167-FZ dated December 15, 2001
		Russian Federation Pension Fund	8.0%	8.0%	13.0%	20.0%	
		Russian Federation Social Fund	2.0%	2.0%	2.9%	2.9%	
		Federal Compulsory Medical Insurance Fund	2.0%	4.0%	5.1%	5.1%	
		Territorial Compulsory Medical Insurance Funds	2.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
		Total	14%	14%	21%	28%	
2.	Tax on income for organizations (applicable rate is 20%: 18% – to the regional	Laws of the RF constituent entity can establish for SEZ residents a reduced tax rate for the amount to be paid to the constituent entity's budget, but not less than			Established by laws of the RF constituent entity		cl. 1, art. 284 of the Tax Code of the RF

	budget, 2% – to the federal budget)	13.5%; tax rate for the amount to be paid to the federal budget constitutes 2%		
	Tomsk SEZ	15.5%	10 years from the date of registration as a SEZ resident	Law of the Tomsk Oblast dated March 13, 2006 No. 30-OZ
	Zelenograd SEZ	15.5%	up to January 01, 2016	Law of the city of Moscow dated July 05, 2006 No. 31
	Dubna SEZ	15.5%	from the 1 st day of the quarter following the registration date as a SEZ resident up to December 31, 2010.	cl. 26.1, Law of the Moscow Oblast dated 24/11/2004 No. 151/2004-OZ
	Saint-Petersburg SEZ	15.5%	For the period of SEZ operation (20 years)	cl. 11-3, Law of the city of Saint-Petersburg dated July 14, 1995 No. 81-11
Other exemptions from income tax for organizations during the period of SEZ operation (20 years):				
<ul style="list-style-type: none"> Expenses for scientific research and development works (including those without any beneficial effect) are acknowledged in the accounting (tax) period when they occurred, in the amount of actual expenses. 				cl. 2, art. art. 262 of the Tax Code of the
3.	Property tax for organizations (Tax rates are established by the laws of the RF constituent entities and shall not exceed 2.2%)	SEZ residents are exempt from property tax provided that such property is: <ul style="list-style-type: none"> accounted for in the SEZ resident balance sheet (financial statement); created or purchased for carrying out activities in the territory of SEZ; used in the territory of SEZ within the 	5 years from the moment of property registration	cl. 17, art. 381 of the Tax Code of the RF

		framework of SEZ Establishment Agreement; <ul style="list-style-type: none"> • located in the territory of SEZ. 		
	Tomsk SEZ	0%	10 years from the moment of property registration	sub-cl. 8, cl. 1, art. 4, Law of the Tomsk Oblast dated November 27,, 2003 No. 148-OZ
	Zelenograd SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
	Dubna SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
	Saint-Petersburg SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
4.	Transport tax (Tax rates are established by the laws of the RF constituent entities depending on engine power, jet thrust or vehicle gross tonnage, vehicle category as accounted for 1 h.p. of vehicle engine power, 1 kg of jet thrust, 1 register ton of a vehicle or 1 vehicle unit)	Exemption is established by the laws of the RF constituent entity where a SEZ is created.	Established by the laws of the RF constituent entity	art. 356 of the Tax Code of the RF
	Tomsk SEZ	0%	10 years from the date of registration as	cl. 9, Law of Tomsk

			a SEZ resident	Oblast dated 04/10/2002 No. 77-OZ
	Zelenograd SEZ	0%	5 years from the vehicle registration date	cl. 2, art. 4, Law of Moscow dated 09/07/2008 No. 33
	Dubna SEZ	0% (except for cars, water and air vehicles)	from the 1 st day of the quarter following the registration date as a SEZ resident up to December 31, 2010.	cl. 26.1, Law of Moscow Oblast dated 24/11/2004 No. 151/2004-OZ
	Saint-Petersburg SEZ	0% (except for water and air vehicles)	5 years from the vehicle registration date	cl. 5-1, Law of Saint-Petersburg dated 14/07/1995 No. 81-11
5.	Land tax (applicable rate: 1.5%)	SEZ residents are exempt from land tax for the land plots located in the territory of SEZ	5 years from ownership right registration for each land plot	cl. 9, art. 395 of the Tax Code of the RF
	Tomsk SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Zelenograd SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Dubna SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Saint-Petersburg SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
Industrial Production SEZ				
1.	Tax on income for organizations (applicable rate is 20%: 18% – to the regional	Laws of the RF constituent entity can establish for SEZ residents a reduced tax rate for the amount to be paid to the constituent entity's budget, but not less than	Established by the laws of the RF constituent entity	cl. 1, art. art. 284, the Tax Code of the RF

	budget, 2% – to the federal budget)	13.5%; tax rate constitutes 2% for the amount to be paid to the federal budget.		
	Republic of Tatarstan SEZ	15.5%	up to January 01, 2016	Law of the Republic of Tatarstan dated February 10, 2006 No. 5-ZRT
	Lipetsk SEZ	16%	5 years from the date of profit receipt	cl. 2, Law of the Lipetsk Oblast dated May 29, 2008 No. 151- OZ
Other exemptions for tax on income for the organizations during the period of SEZ operation (20 years):				cl. 2, art. art. 262 of the Tax Code of the RF
<ul style="list-style-type: none"> Expenses for scientific research and development works (including those without beneficial effect) are acknowledged in the accounting (tax) period when they occurred, in the amount of actual expenses. A special mark-up factor to principal amortization shall be applied but not exceeding 2 in relation to own fixed assets. 				sub-cl. 1, cl. 1, art. 259.3 of the Tax Code of the RF
2.	Property tax for organizations (Tax rates are established by laws of the RF constituent entities and shall not exceed 2.2%)	SEZ residents are exempt from property tax provided that this property is: <ul style="list-style-type: none"> on the SEZ resident balance; created or purchased for carrying out activities in the territory of SEZ; used in the territory of SEZ within the framework of SEZ Establishment Agreement; located in the territory of SEZ. 	5 years from the moment of property registration	cl. 17, art. art. 381 of the Tax Code of the RF
	Republic of Tatarstan SEZ	0%	10 years from the moment of property registration	sub-cl. 13, cl. 1, art. 3, Law of the Republic of

				Tatarstan dated November 28, 2003 No. 49-ZRT
	Lipetsk SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	Law of the Lipetsk Oblast dated November 27, 2003 No. 80-OZ
3.	Transport tax (Tax rates are established by corresponding laws of the RF constituent entities depending on engine power, jet thrust and vehicle gross tonnage, as well as vehicle category accounted for 1 h.p. of vehicle engine power, 1 kg of jet thrust, 1 register ton of a vehicle or 1 vehicle unit)	Exemption is established by the laws of the RF constituent entity where a SEZ is founded.	Established by the laws of the RF constituent entity	art. 356 of the Tax Code of the RF
	Republic of Tatarstan SEZ	0%	10 years from vehicle registration	cl. 3, art. 6, Law of the Republic of Tatarstan dated November 29, 2002 No. 24-ZRT
	Lipetsk SEZ	0%	5 years from vehicle registration	cl. 7 of Law of the Lipetsk Oblast dated November 25, 2002

				No. 20-OZ
4.	Land tax (applicable rate: 1.5%)	SEZ residents are exempt from land tax for the land plots located in the territory of SEZ	5 years from ownership origin for each land plot	cl. 9, art. 395 of the Tax Code of the RF
	Republic of Tatarstan SEZ	0%	10 years from ownership right registration	cl. 9, art. 395 of the Tax Code of the , Decree of the Elabuzhsky Municipal Council of the Republic of Tatarstan dated 25/01/2006 No. 38
	Lipetsk SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
Tourism and Recreational SEZ				
1.	Tax on income for organizations (applicable rate is 20%: 18% – to the regional budget, 2% – to the federal budget)	Laws of the RF constituent entity can establish for SEZ residents a reduced tax rate for the amount to be paid to the constituent entity's budget, but not less than 13.5%; tax rate constitutes 2% for the amount to be paid to the federal budget.	Established by the laws of the RF constituent entity	cl. 1, art. 284 of the Tax Code of the RF
	Republic of Altai SEZ	15.5%	up to December 31, 2017	Law of the Republic of Altai dated September 25, 2008 No. 82-RZ
	Altai Krai SEZ	15.5%	For the period of SEZ operation (20	Law of the Altai Krai

			years)	dated April, 10, 2007 No. 21-ZS
	Irkutsk Oblast SEZ	15.5%	For the period of SEZ operation (20 years)	Law of the Irkutsk Oblast dated July 04, 2007 No. 52-oz
	Republic of Buryatia SEZ	15.5%	5 years from registration date as a SEZ resident	Law of the Republic of Buryatia dated 26/11/2002 No. 145-III
	Stavropol Krai SEZ	16%	For the period of SEZ operation (20 years)	Law of the Stavropol Krai dated 01/10/2007 No. 55-kz
Other exemptions from tax on income for the organizations during the period of SEZ operation (20 years):				cl. 2, art. 262 of the Tax Code of the R
<ul style="list-style-type: none"> Expenses for scientific research and development works (including those without beneficial effect) are acknowledged in the accounting (tax) period when they occurred, in the amount of actual expenses. A special mark-up factor to principal amortization shall be applied but not exceeding 2 in relation to own fixed assets. 				subcl. 3, cl. 1, art. 259.3 of the Tax Code of the RF
2.	Property tax for organizations (Tax rates are established by laws of the RF constituent entities and shall not exceed 2.2%)	SEZ residents are exempt from property tax provided that this property is: <ul style="list-style-type: none"> on the SEZ resident balance; created or purchased for carrying out activities in the territory of SEZ; used in the territory of SEZ within the framework of SEZ Establishment Agreement; located in the territory of SEZ. 	5 years from property registration	cl. 17, art. 381 of the Tax Code of the RF
	Republic of Altai SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	

	Altai Krai SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
	Irkutsk Oblast SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
	Republic of Buryatia SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
	Stavropol Krai SEZ	0%	5 years from the moment of property registration	
3.	Transport tax (Tax rates are established by corresponding laws of the RF constituent entities depending on engine power, jet thrust and vehicle gross tonnage, as well as vehicle category accounted for 1 h.p. of vehicle engine power, 1 kg of jet thrust, 1 register ton of a vehicle or 1 vehicle unit)	Exemption is established by the laws of the RF constituent entity where a SEZ is founded.	Established by laws of the RF constituent entity	art. 356 of the Tax Code of the RF
	Republic of Altai SEZ	Reduced tax rates for various vehicles	For the period of SEZ operation (20 years)	subcl. c), cl. 1, art. of Law of the Republic of Altai dated November 27, 2002 No. 7-12

	Altai Krai SEZ	Tax exemptions are not yet established by the regional law.		
	Irkutsk Oblast SEZ			
	Republic of Buryatia SEZ			
	Stavropol Krai SEZ			
4.	Land tax (applicable rate: 1.5%)	SEZ residents are exempt from land tax for the land plots located in the territory of SEZ	5 years from ownership origin for each land plot	cl. 9, art. 395 of the Tax Code of the RF
	Republic of Altai SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Altai Krai SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Irkutsk Oblast SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Republic of Buryatia SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Stavropol Krai SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
Port SEZ				
1.	VAT (for residents of Port SEZ) Applied rate is 18%	0% for the works (services) performed (rendered) by SEZ residents in the territory of SEZ	For the period of SEZ operation (49 years)	subcl. 27, cl.3, art. 149 of the Tax Code of the
2.	Tax on income for organizations (applicable rate 20%: 18% to regional budget, 2% to federal budget)	Laws of the RF constituent entity can establish for SEZ residents a reduced tax rate for the amount to be paid to the constituent entity's budget, but not less than 13.5%; tax rate constitutes 2% for the amount to be paid to the federal budget.	Established by laws of the RF constituent entity	cl. 1, art. 284 of the Tax Code of the RF

	Ulyanovsk Oblast SEZ	Tax exemptions are not yet established by the regional law.		
	Khabarovsk Krai SEZ			
Other exemptions for tax on income for the organizations during the period of SEZ operation (49 years):				cl. 2, art. 262 of the Tax Code of the
<ul style="list-style-type: none"> Expenses for scientific research and development works (including those without beneficial effect) are acknowledged in the accounting (tax) period when they occurred, in the amount of actual expenses. 				
3.	Property tax for organizations (Tax rates are established by laws of the RF constituent entities and shall not exceed 2.2%)	SEZ residents are exempt from property tax provided that this property is: SEZ residents are exempt from property tax provided that this property is: <ul style="list-style-type: none"> accounted for in the SEZ resident balance sheet (financial statement); created or purchased for carrying out activities in the territory of SEZ; used in the territory of SEZ within the framework of SEZ Establishment Agreement; located in the territory of SEZ. 	5 years from property registration	cl. 17, art. 381 of the Tax Code of the RF
	Ulyanovsk Oblast SEZ	0%	5 years from property registration	
	Khabarovsk Krai SEZ	0%	5 years from property registration	
4.	Transport tax (Tax rates are established by corresponding laws of the RF constituent entities depending on engine power, jet thrust and vehicle gross tonnage, as well as	Exemption is established by the laws of the RF constituent entity where a SEZ is created.	Established by laws of the RF constituent entity	art. 356 of the Tax Code of the RF

	vehicle category accounted for 1 h.p. of vehicle engine power, 1 kg of jet thrust, 1 register ton of a vehicle or 1 vehicle unit)			
	Ulyanovsk Oblast SEZ	Tax exemptions are not yet established by the regional law.		
	Khabarovsk Krai SEZ			
5.	Land tax (applicable rate: 1.5%)	SEZ residents are exempt from land tax for the land plots located in the territory of SEZ	5 years from ownership origin for each land plot	cl. 9, art. 395 of the Tax Code of the RF
	Ulyanovsk Oblast SEZ	0%	5 years from ownership right registration	
	Khabarovsk Krai SEZ	0%	5 years from ownership right registration	

Notes: Tax exemptions are not yet established by the laws of the RF constituent entities for regional taxes levied on the residents of Industrial Production SEZ in Samara Oblast, Port SEZ in Murmansk Oblast, Tourism and Recreational SEZ in Primorski Krai and North Caucasian Federal District.

Source: Ministry of Economic Development of the Russian Federation